

SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan zvezčer izvzemši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 14 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko leto 30 K. — Na naročno brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ostanila se plačuje od peterostopne pett-vrste po 14 h, če se oznanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopsi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knafljovih ulicah št. 5. — Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznalni, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Škof — agitator.

Zadnjemu »Domoljubnu« je bilo priloženo pastirske pismo ljubljanskega škofa, ki je izdal za letošnji postni čas in ki se je prebiralo po prižnicah na Kranjskem prve nedelje tega posta. Prebrali smo to uradno pismo škofa Jegliča in reči maramo, da se odlikuje po taki omejenosti, da kranska dežela ne more biti ponosna, da ji škofuje tak človek, kot je dr. Anton Bonaventura Jeglič.

Z verskimi razmišljevanji škofovimi se ne bomo pečali, ker to ni stvar političnega lista, pa tudi zato ne, ker z možen tako intelektualne omejenosti ni polemizirati. Le radi originalnosti navajamo dve točki, da se sprevidi, kako ozko je obzorje škofovo, kako enostransko in kako pičlo je izobražen naš vladika.

Škof se predvsem peča z modernizmom. Priznava, da se modernizma boji papež in vsi ultramontani kot živega vraka, vendar »o pravem času so posegli vmes sv. Oče Pij X., pa so lani zmote odkrili, obsodili in nam škofom dali taka navodila, da se zmote zares ne bodo mogle več širiti. — Modernizmu je torej zavit vrat enkrat za vselej! Pač zato, ker si katoliška cerkev in ljubljanski škof želita tako!

Ko pride škof do svobodne znanosti in vede, ji seveda odreka vsako vrednost. »Odškod zmožnost govora, odkod znanost, umetnost, napredek, verstvo?« vprašuje škof in nadaljuje: »Novodobna znanost na to nima odgovora, da, naravnost prizna, da si vsega tega razlagati ne more, ako pa kako razlago poskus, se ji tako posreči, da se kmalu sama svojim poskusom sramuje.« Zato pride Bonaventura do zaključka, da svobodna veda ni vednost, ampak nevednost, »pa naj je tudi laži-učenjaki po najvišjih šolah razlagajo! — Luč vseh luči je ljubljanski škof in vsekakor zaslubi, da dobi kardinalski klubok.

Večino svojega pastirskega pisma je pa posvetil škof hujskanju zoper napredna društva in zoper napredno časopisje ter agitaciji za klerikalna društva in za klerikalno časopisje. Piše namreč takole:

»Kako pogubno je delovanje onih oseb in onih društev, ki imajo namen z druženimi močmi delati zoper Cerkev in Kristusa; ki v ta namen (!) ustanavljajo knjižnice v Ljubljani in po deželi, pišejo, tiskajo

in širijo časopise in knjige ter priprejajo razne sestanke in zabave.

Ali nimajo pri nas tega namena društva »Prosveta«, »Akademija«, »Svobodna misel« in druga slična, časopisi »Narod«, »Gorenjec«, »Notranjec«, »Štajerc«, »Svoboda«, »Omladina«, »Svobodna misel«, »Rdeči prapor«, »Učiteljski Tovariš« in slični? Ali nimajo istega namena vse prireditve od te strani? Našel sem Vam jih, da se jih boste mogli varovati.

Gorje mu, kdor je član veri sovražnih društev, gorje mu, kdor čita zmoti služeče liste, gorje mu, kdor zahaja v njihove knjižnice, da čita knjige neznanstvene, ki zmote v bliščici obleki resnice podajajo in kvarejo um, hrepeneč po resnici, pa ga napolnjujejo z zmotami. Žalibog se je že mnogo šolske mladine popolnoma pokvarilo; žalibog je mnogo mladih, nadpolnjenih dijakov že popolnoma izgubljenih in je v sredi med njimi mnogo pohujšljivev.

Sree mi krvavi, ko vidim, kako se izgublja naša mladina, kako odpado od Cerkve in od Kristusa, odpado od resnice Vaši otroci, kako zvito se zapeljuje in strahuje do bri, kako se jim v unazanih listih nudi kamen mesto kruha, kača mesto ribe, zmota mesto resnice, sovraštvo do Cerkve mesto ljubezni do nje!

Da se obvarujete zmot in ne bo ste zapeljni, pristopajte naša krščanska društva, pristopajte v kmečko zvezo, v izobraževalna društva, v telovadna društva; da ne boste premoteni, čitate samo dobre časopise in dobre knjige, časnikov in knjig, ki sem jih zgoraj našel, pa ne trpite med seboj, proč z njimi! Kdor tega ne stori, na greši zoper sebe in zoper Boga! Proč od onih oseb, proč od onih društev in sestankov, proč od onih časopisov in knjig. Kdor tega ne stori, marveč gre v nevarnost in v njej ostane, je sam kriv, aka zubrede v zmote, se odtuji Cerkvi, obupu nad Kristusom samim. **Zakljujam Vas, bežite od krivih prerokov!** Spise in knjige pošljite nazaj, ali v peč z njimi; krivih prerokov, pa naj si bodo v počitnicah dijaki ali visokošole, ali tudi kak uradnik, kak trgovec ali kdorkoli, ne poslušajte.«

S temi svojimi besedami je škof Jeglič zlorabil svojo uradno oblast. Nastopil je kot besen agitator, ki v svoji strasti pričakuje, da bo spravil s sveta vso naprednost, vso svobodno miselnost, in da na njegovo komandan-

do postane na mah vse klerikalno; misli, da sme svojim vernikom predvodenoti, kaj ne smejo brati in da jim sme diktirati, katere knjige in časopise naj si naročajo; misli, da bodo ljudje hodili njega vpraševat, če smejo priti na to ali ono predavanje, meni, do bo on odločeval, kje se sme ustanoviti kaka knjižnica. (Če bi šlo po njegovem, bi se seveda nikjer nobena ne ustanovila). Naj si zapomni ljubljanski škof, da so tisti časi že zdavnaj minuli, ko je cerkev določevala, kaj sme kdo brati in katerega društva sme biti kdo član. Če bi bil prišel škof Jeglič par stoletij preje na svet in takrat v srednjem veku klatil take bedastoče, bi bil seveda dosegel svoj cilj, a dandanes je za take stvari nekoliko prepozno. S parklji lahko straši otroke, razsodnih ljudi pa ne bo!

Hudobna in škofa nedostojna laž je — kar je treba posebno pribiti ko trdi, da se knjižnice v Ljubljani in po deželi ustanavljajo v ta namen, da z združenimi močmi delajo osebe in društva zoper cerkev in Kristusa. Sramota, da se kak eerkven knez tako daleč spozabi v svojem fanatizmu, da izreče take laži, katerim se takoj pa res taki, kakršne nam slika Gospod, ki pravi, da pridejo časi, v katerih bi se še izvoljeni (božji) mogli zapeljati.

Tudi nam je že dosti teh lurskih farbarij. Ako so pa res prišli tisti časi, v katerih bi se še izvoljeni božji mogli zapeljati, potem prosimo božjo vsemogočnost, naj vendar ne dopusti tega na ljubljanskem škofu, ker bi bilo res škoda, če bi imela ljubljanska škofija zapeljanega škofa.

nimi besedami pokazal, na kakem umstvenem nivoju si ga želi ohraniti in ki pripoveduje, da prosi Boga, »naj nas Slovence obvaruje pred organiziranimi zapeljivec.«

Maja bo romanje v Lurd. Škof je zlorabil pastirskopismo za agitacijo za to romanje. Kot nekaj izrednega omenja, da pojde tudi on tja. Govori tudi o lurskih čudežih, katerih se je dogodilo baje že silno veliko. To pa škofu ni všeč! Piše namreč sledi: »Toliko število čudežev je pravzaprav slabo znamenje; dokazujejo namreč, da živimo v časih poganskih (!), za pravo krščansko vero nevarnih; ker le taki časi potrebujejo tako izrednega razodjetja božjega. Časi so pa res taki, kakršne nam slika Gospod, ki pravi, da pridejo časi, v katerih bi se še izvoljeni (božji) mogli zapeljati.«

Tudi nam je že dosti teh lurskih farbarij. Ako so pa res prišli tisti časi, v katerih bi se še izvoljeni božji mogli zapeljati, potem prosimo božjo vsemogočnost, naj vendar ne dopusti tega na ljubljanskem škofu, ker bi bilo res škoda, če bi imela ljubljanska škofija zapeljanega škofa.

Slovenska trgovska šola.

Vsled soglasnega sklepa kranjskega deželnega zборa dne 28. m. m. o ustanovitvi deželne trgovske šole s slovenskim učnim jezikom, se izpolni ena izmed glavnih želj slovenskega naroda v splošnem in slovenskega trgovstva posebej. Zavod, ki ga bo podpirala država, se vsled sklepa deželnega zboru, ki je že poveril deželni odbor z vsemi tozadvenimi predpriravami ter mu nakazal v ta namen začasnega kredita 6000 K, se otvorja že prihodje jesen, tako da ga moremo že danes smatrati za obstoječo institucijo, pri kateri ni nikakega »če!« in »kdaj«, temuč le še »kako!«

O potrebi slovenske trgovske šole se je že toliko govorilo in pisalo v prizadetih javnih korporacijah, zasebnih društih, političnih in strokovnih časopisih, da se nam zdi vedno, da bi o tem še izgubljali besed;

razen tega je posl. dr. Kreck pri uteviljevanju svojega predloga v deželnem zboru, naj bi ta ustanovil takoj šolo, dokazoval njen potrebo dobro od vseh strani. In ako tudi želimo, da se v središču Slovenije in slo-

venske trgovine, Ljubljani, ustanovi trgovska akademija, katere ustanovitev ni odpravljena, temuč le odložena, kakor smo slišali iz govora deželnega poslance in predsednika trgovske in obrtniške zbornice. Leni raciča v imenovanji seji deželnega zboru, vendar moramo z zadovoljstvom pozdravljati korak deželnega zboru, s katerim se bo nudila našim mladim ljudem prilika, da si pridobe teoretično in kolikor mogoče tudi praktično znanje v trgovini v svojem materinem jeziku. Istočasno izrekamo nado, da bi tej sedaj zagotovljeni instituciji sledile še druge take, ki so sposobne splošno praktično izobrazbo posredno ali neposredno razširjati in podpirati.

Snujoča se dvorazredna trgovska šola naj bi razen namena, ki ga imajo takšne šole sploh, namreč izobraževati dobre pomočne moči za srednjo in malo trgovino ter pritegniti porabne praktikante, ki so popolnoma večni pisarniški del, pri tem pa imajo tudi zadostno splošno in tujejezikovno izobrazbo, imela tudí namen, dajati v naših deželah posebno krepko razvitemu zadržušnemu in dobremu teoretičnemu znanju opremljene uradnike, z eno besedo, ujen učni načrt naj bi vpošteval vse mogoče oblike o izmenjavi vrednosti, tedaj ne samo trgovino v ožjem smislu, temuč ako hoče svojej nalogi popolnoma zadostiti, se mora prilagoditi našim omanacim potrebam. Potentakem bo treba pri napravi učnega načrta ponastopati ne le po šabloni, temuč vpoštevajte naše razmere kolikor le mogoče samostojno. V nastopnem bodi nam dovoljeno navesti nekatere misli o učnem načrtu nekaterih predmetov, kar bodo morda pri končni določitvi učnega načrta upoštevali merodajni faktorji.

In komercijalnih strokah se bi naj poleg običajnega enotnega in dvojnega italijanskega knjigovodstva poučevalo v II. letniku tudi ameriškega knjigovodstva, ki se v vencini trgovskih šol zanemarja. Ravno tako bi bilo odkazati primerno mesto zadružniškemu knjigovodstvu, in sicer glede proizvajalnih in konsumnih zadrug, hranilnemu knjigovodstvu in o Raiffeisenovih zavodih. Najbolj pa je gledati pri vsem knjigovodstvu na breznapačno otvoritev in prav zakinjek knjig, sploh na bilancu in z njeno spojeno inventuro (istinita cenitev terjatev in zaloge).

Obtem takem bi rad slovensko javnost opozoril na redke vrline starega slavnega rodu Klobasajev. Ob sestavi tega članka sem se oziral edinom na počačkano oslovsko kožo, kolikor mi je je razkazal gospod Martin Klobasaj, slovečih dedov poslednji zaključni potomec.

Gospod Martin Klobasaj je preprost poštenjak. V območju oblikovali miga po ljubljanskih ulicah. Iz raztegnjenih žepov rjavkaste suknje mu gleda na levi pipa, na desni pa pisani robec. Nihče ne bi slutil, da je ta skromni možiček res naslednik slavnih pradedov in da ima tako imenitno oslovsko kožo.

Vsak list njegove pergamenaste zgodovine rodbinske dokazuje, da so se Klobasaji od pamтивeka odlikovali s solidno, nepopateno zabitostjo in trmolagostjo. Te redke darove je podredoval rod od rodu v vedno povečani meri.

Prvo zanesljivo vest o tej obitevki imamo iz leta 1143. Tedaj je na našem Gradu zapovedoval grajski glavar Wodolarius de Lubigana (=Ljubljana). In tisto leto je prihajalo v naše mesto vse polno vitezov pa drugih plemenitev s Koroškega, Furlanskega in Avstrijskega na »sulčbo« ali turnir. Tudi Wodolarius se je nameraval udeležiti viteškega boja. Njegov sluga Erazem Klobasaj pa mu je naliival pri obedu najmočnejšega vina v majoliko, češ, da bi gospod možiček v pogumnejši. Glavar se ga je nalezel tako, da se ni mogel več geniti. Njegov nasprotnik

LISTEK.

Slavni Klobasaji.

Zgodovina naših slavnih mož je vse premalo znana. V gosto meglo je zavita in zakrita marsikatera važna in pomembna zgodba marsikatera rega zasluzenega Slovence.

Res je: ogenj, tuamtud tudi dež in sneg, mrčesi, miši in podgane, vse ti zagrizeni sovražniki papirnatne slave, so nam uničili mnogo zgodovinskih virov, zapiskov in podatkov. Toda nekaj se jih je ohranilo vendar do našega časa.

Ali nihče se ne meni zanje. Človek bi sodil, da Slovenci nimamo nobene žive potrebe po slavnih možih. Veneci in drugi narodi proslavljajo in kujejo v zvezde vsakega, ki je izumil kakšen prašek ali parni pisker ali kaj podobnega. Po naših mestih koraj ni drugega okrasa, kakor kvenčju kakšen prav melanholičen Turek ob trafiki ali pedantično posesan obraz ob brilnici. In vendar mamo resnično toliko slavnih mož z preteklih in celo iz polupreteklih časov, da bi mogli postaviti na primer po ljubljanskih drevoredih najmanj za vsak drugi kostanj spomenik drugačne nesmrtežne.

Ljubljana naglo raste in kdo ve, tako še bo. Kdo ve, če ne bo čez par setletij za neštevilne trge zmanjšalo priznavenih slavnih mož za preotrene spomenike?

se je moral boriti z drugim in ga nehotel ranil v oko, da je umrl. Tako je zatorej vrlji Erazem s svojo nepokvarjeno unumnostjo rešil glavarja sulčbe in smrti.

Kaj so uganjali Klobasaji po nekaj leta, tega žal ne omenja dragočena koževina. Šele dvesto let po Erazmu nastopa Urban Klobasaj. Poglavitni del ljubljanskega prebivalstva, meščani, so imeli svoje hiše na Starem trgu med Gradom in Ljubljano in začetka Florijanskih ulic. Plemljstvo in druga gospoda pa se je naseljevala onstran Ljubljane, na Novem trgu. Kajpada so se meščani na desnem bregu in plemenitaši na levem bregu gledali prav pisano in si zabavljali, da je bilo veselje. Urban Klobasaj, branjevec, je zlezel, kadar je le količaj utegnil, v podstrešju, kazal gospodi na drugem bregu fige in osle ter metal gnila jajca in stare piskre čez Ljubljano. Mestna gospoda ga je zato javno pohvalila in mu podarila devet starih vatkov prekajenih klobas za častno nagrado.

Njegov sin Matevž je bil mestni redar. Ljubljanski redarji takrat niso imeli nobene plače. Njih edini dohodek je bil drobiš, zaslužen na trgu, kadar so merili žito. Matevž pa je bil obenem vratar pri samostanskih ali frančiškanskih vratih. (Frančiškanski samostan je stal tam kakor pozneje naša stara, zdaj podrti gimnazija). Matevž je odpiral in zapiral tudi ledenico. Za vse to je bil po

tri goldinarje na leto. Kadar so se ponočnjaki pretepali za kratek čas, jim ni nikdar delal zgage, ker se ni rad mešal v tuj prepir. Ako je slišal razgrajace le oddaleč, je po prstih tekeli na drugi konec mesta in se skril v najtemnejši kot. Včasih so ga pa vinski bratje vredno poleteli in troje irhastih hlač, čelado in škornje na sebi, mu strastna masa na niškodovala dosti. Pohlevno je počakal, da so se naveličali udrihati po njem in ga valjati po blatu. Če ne bi bilo krokarjev, tudi ne bi bilo treba stražnikov, si je mislil; krokarji in faloti so zatorej tudi potrebeni na svetu. Le kadar so bili že daleč od njega, je dejal veselo: »Le čakajte, barabe, jutri bom pa jaz gospod! Jutri vas zatožim na rotovž

Glede **dopisovanja** bi se moralo najmanj doseči toliko, da absolventje morejo spisati pravilno in brez napak manjša v srednjem poslovna pisma v slovenskem in nemškem jeziku. Pri **aritmetiki** naj bi se posebno gledalo na prevažno **kalkulacijo** kupljenega in v prodajo ponujenega blaga, ker v praksi se dogaja ravno v tem oziru največ napak. Kar se tiče **poznavanja blaga** in trgovskega **zemljepisa** bi bilo morda priporočati, naj bi se ta dva predmeta predavalala po močnosti v zvezi, in sicer bi se bilo treba pri tem najbolj oziратi na domače naravne proizvode in na proizvode domače industrije, ki se izvajajo. Pri tej priliki bi se dalo posebne natančno razpravljati o odjemstvu ob Sredozemskem morju in v balkanskih deželah glede predmetov, ki pridejo za nas v poštev; nadalje o prometu na železnicah in morju tja. V zvezi s tem bi se moglo predavati tudi o trgovskih usancih v omenjenih trgovskih krajih, ker se ti običajno večkrat temeljito razlikujejo od tistih pri nas.

Pri geografiji bi se dalo opozarjati tudi na namen konzulatov, na trgovske muzeje, ki jih podpira država itd. Pri **nauku o pogodbah** bi se moglo vsaj v glavnih obrisih omeniti tudi **socialne politike**, vsaj v kolikor se je tičejo zakoni glede trgovine, prometa in obrti. Nauk o **zadržništvu** bi bilo po našem mnenju najbolje spojiti s tozadnimi predavanji o knjigovodstvu ter bi mogla ta predavanja obsegati vse stroke tega dalekoščnega predmeta. Kar se tiče **tujih jezikov** moral bi se po našem mnenju uvesti **italijanščina** kot za nas najbližja za **obvezni predmet**, in sicer bi se moral za ta predmet določiti toliko učnih ur, da bi učenci po končani šoli mogli reševati navadne korespondence ter bi se mogli za silo sporazumeti tudi ustno. Razen tega bi bilo sprejeti v neni načrt srbo-hrvaščino, francosčino in angleščino kot proste predmete. V II. letniku bi kazalo odmeriti tudi **stenografi in strojemu pisantu** par ur na teden. Učni načrt bi mogla izpolniti **vzorna pišarna**, kakršne so spojene posebno z nemškimi trgovskimi šolami, n. pr. v Frankfurtu, Lipsku itd., in v katerih se učenci že začasa študij uvažajo v pisarniško praks. V teh užornih pisarnah bi se moglo marsikaj temeljitega doseči, in razun tega nudi taká pisarna učitelju možnost, da najhitreje presodi učence po individualnosti, kateri izmed njih so za trgovski stan posebno in kateri manj sposobni. Med mladeniči nahajamo čestokrat take, ki se jim v začetku teorija naravnost studi, toda praktično se izkažejo prav sposobne ter jih praksa navduši, da se pozneje zoper posvetijo teoriji ter jo čestokrat boljše prebavijo, kakor najmarljivejši na pamet se učeti.

S trgovsko šolo naj se spoji tudi sedanji trgovski tečaj za deklice na višji deklinski šoli. Ta tečaj naj nudi ženski mladini priliko, da se izobražijo za trgovski poklic, da se na ta način povpraša njihova sposobnost za lastno pridobivanje. Razun tega pa bi naj zavod nudi tudi praktičnim trgovcem v pripadnikom srodnih poklicev možnost, da se v posammih panogah trgovskega znanja izobražijo. Da bo treba v teh tečajih gledati najbolj na **praktične potrebe** učenih se, je pač samoumevno ter k temu pač ni treba še nadaljnega utemeljitega.

Plače je dobival župan Ambrož vsega skupaj 131 gld. 36 kr. na leto. Izmisli si je mnogo novega. Dasi ni bil učen, je vendar dobro vedel, da slovi Ljubljana že izza Jazonovih časov zaradi svoje krasne, poetične megle, kakršne je le malo po širinem svetu. Ambrož Klobasaj je izumil posebne pasti, lovil vanje najgostejšo meglo, jo tlačil v posebnih pripravah v hlebec na štiri ogle in jo posiljal v ličnih škatlicah za drag dekor v daljnih krajev, koder niso imeli prebivalci nobene megle in so jo bridko pogrešali.

Za župovanja njegovega prednika so ljubljanski meščani, pa tudi plemenitaši posekali skoro vse drevje na Gradu. Klobasaj pa je dal nasaditi tukaj žlahtno vinsko trto. Vinogradni na Gradu so rodili tako kislo grozdje, da ne kmalu kaj takega. Dajali so ga malopridnim jetnikom namesto jesiha v salato. V kratkem so bile vse ječe prazne, varnost v mestu in okolici je bila naravnost idealna; kazak vsak se je bal ljubljanske kislice.

Manj pa se je pospečilo slavnemu Ambrožu, ko je hotel zarediti sardine, sardele, slanike in druge morske ribe v Ljubljanci.

Zalost obhaja človeka, videčega, kako hitro pozabi svet največje zasluge, kako naglo mine vsa posvetna gloria. Edino nas tolaži to, da so Klobasaji zapustili mnogo nezakonskih otrok, po katerih ostanejo redke vrline tega žlahtnega rodu ohranje ne tudi po smrti poslednjega nezakonskega Klobasaja.

Rado Murnik.

meljevanja. Ravno tako je glede gremjalne šole, ki se bo brezvonomo priklopila k snujoči se trgovski šoli. In sedaj še nekoliko o šolski izobrazbi, ki se naj zahteva od učencev, ki vstopijo v trgovsko šolo. Ako naj šola jamči za doseglo učnega cilja I. razreda, treba je zahtevati, da imajo učence, ki se sprejmejo v zavod, po **možnosti enotno izobrazbo**, ker pri šolskem materijalu, ki bi bil pisano skupaj zmetan in različno šolan, preteče v začetku šolskega leta vsekakor precej časa, preden se učitelju posreči, spraviti učence kolikor toliko na enako stopnjo. Da se to olajša, ustanovi se naj **pripravljalni razred**, ki je določen za take učence, katerih znanje v splošnem in posebno v jezikovnih strokah, v računstvu ali v naravoznanskih predmetih ne jamčijo za doseglo učnega cilja prvega razreda. Tudi smo mnenja, da se bo tudi v taki pripravnici težko posrečilo pripraviti sposobne za sprejem v prvi razred iz vseh mogočih ljudskih, nadaljevalnih, meščanskih, kmetijskih in srednjih šol skupaj prišle učence; zato najbrž ne bo kažalo drugače, kakor da se bo moral zahtevati za sprejem v prvi razred brez pogojno absoluirani 2. razred srednje ali enakovredne šole.

Naj se torej terja od učencev, ki hočajo vstopiti v to šolo, da so absolvirali navedene razrede, ako tudi brez uspeha v gotovih predmetih. Sprejme se potem takem lahko brez ugovora gimnazije, ki so dobili na primer slab red iz latinščine, ali reale, ki so zapustili šolo s slabim redom na primer iz risanja ali geometrije. S tem bi dobil dijaški material prvega razreda enotno obiležje in bi se obenem bolje zagotovila dosegla učnega smotra. Sporedno s tem pa bi lahko obstojala tudi nameravana pripravnica, ker bo vsekakor dovolj učencev, ki bodo ali premisladi za sprejem v prvi razred, ali pa taki, katerim bo nedostajalo potrebnega znanja, da bi se takoj mogli sprejeti v prvi razred. Dvanaštletni deček pač ne more stopiti v praks, četudi je morda s težkim trudem absoluiral trgovsko šolo.

To so v kratkem pripombe glede učnega načrta in glede predstudij, ki se morajo zahtevati za vstop v šolo.

Razume se, da teh izvajanj nikanor ni smatrati za popolna.

Končno še nekaj besed o **kuratoriju**, ki se ima sestaviti in ki bo imel upravljanje šolo in jo nadzorovati poleg zastopnikov državne učne uprave.

Mislimo, da izražamo nedeljeno željo vseh na stvari interesovanih krogov, ako izrekamo nado, da se po kljivju v ta kuratorij poleg zastopnikov dejelnega zabora, ki mu grehvala za ustanovitev te šole, predvsem **možje prakse**, ki so sami trgovci in ki iz svoje skušnje najbolje poznajo potrebe takšnega zavoda, ki se ima ustanoviti. Le v tem slučaju bo šola dosegla svoj namen in izpolnila v njo stavljene nade.

S. Sk.

Iz Idrije.

Ali je narodno - napredna stranka v Idriji res že populoma obnemogla, ali ji je res že zapel mrtvaški zvonček, kakor trdijo naši ljubljnivi nasprotniki na levem in desni. Kdo premotriva politične dogodke v Idriji s paznijo in treznim očesom in kdo noče varati svoje okolice in še samega sebe po vrhu, bo moral priznati, da temu ni tako, marveč, da je narodno-napredna stranka poklicana, da bode v Idriji vsaj še za nedogleden čas imela govoriti najvažnejšo besedo. Drugače tudi ni mogoče; kajti cela struktura, ves sestav stranke govorji za njeno bodočnost. Naša stranka združuje v sebi evet idrijskega prebivalstva, z malimi izjemami vso inteligenco: boljši del meščanstva, mnogo zavednejših delavstva in obrtništva, večji del uradništva in na naši strani je mladina. In tako je tudi prav. Idrija ve, kaj se ima zahtevali narodno - napredni stranki. Brez nje bi bilo naše mesto danes čisto navadno gnezdro, ki bi sicer imelo svojih par cerkv, morda še nekaj več kapelic, na prosvetnem polju pa bi se moralno skriti pred vsemi drugim kranjskim mestom. Naša stranka je Idrijo prerodila na znotraj in zunaj. Tudi socijalno - demokratična stranka, ki je nastala iz levega krila naša stranke in ki se ji danes ne more odrekati agilnosti in tudi marsikah uspehov, se mora zavestati, da zida na temelju, ki ga je postavila narodno - napredna stranka. Ponajveč očitajo klerikale naši stranki, da ni znala gospodariti, da je zavedla mesto v dolgove, pri tem pa nalašč prezrejo, da je z dolgov rastlo tudi občinsko premoženje, ki reprezentira danes lepo vrednost. Idričanje vedo vse to, zato pa je narodno - napredna stranka še tako močna, da nasprotuje od te moči glava boli.

* * *

Koruptni sistem. Pri popisovanju dejelnozborskih volitev v Idriji smo z nekoliko besedami omenili tudi sistem, ki je zadnja leta zavladal pri idrijskemu rudniku; da imajo namreč nekateri klerikalni pažniki in prisarji absolutno moč v podeljevanju pisarniških služb in tako zavzeti, lahkih služb. Pisali smo čisto in golo resnico. Človek bi mislil, da bodo klerikale na to molčali v strahu, da bo stvar bolj smrdela, čim bolj bo bodo mešali. Toda klerikale niso nikdar v zadregi. Kar se ne da ovreči, se pa tajti, ali pa se piše in govoriti o vseh drugih stvareh, samo da se pristojnim faktorjem nasuje peska v oči. Tako se je zgodilo tudi v tem slučaju. »Slovenec« kratkomalo vse tajji; to kar je bilo v »Slovenec« je neresnično; to o čimer že vrabeči čivkojo po strehah, sploh mogoče ni, ker je g. uradniki pazišo na to, da se godi vse postavno in pravilno.

Oj, ti sveta nedolžnost! Uradniki, med katerimi ni nobenega domaćina, vsaj pri obratu ne, pač ne morejo poznati vseh ljudi, toliko manj še takojšnjih razmer. Zato pa, žalobče, preveč zaupajo tistim klerikalnim hinavcem v siljivcem, ki jih obdajajo, v dobrini misli, da so tisti navidezni ponizni in skromneži tudi najzvestejši, najspodbobejni in najpoštejši uslužbenci; da je vse to resnično in potrebno, kar jim ti natvezo na glavo. In le prepogostokrat se zgodi, da se g. uradniki usedejo na klerikalne limanice. To pa je ravno, kar se mora odpraviti. Nasveti kakega Brusa, Grudna, Kumra itd. naj ne bedo merodajni, klerikalno mišljenje in hinavsko - potulnjeno obraz naj ne bude predpogoj boljših služb. Značilna za današnji režim je govorica, da neki klerikalni erarični uslužbene vika celo nadsvetnikovega psa, samo, da bi se prikupil njegovemu gospodarju. Tako ne sme iti dalje!

* * *

Nov poskus proteziranja. Letošnje leto bode šlo v pokoj več žgalniških pažnikov. In glej, klerikale že stegnijo svoje kremplice po teh mestih. Med drugimi bi radi vtihotapili nekega A. J., ki je popolnoma nespособen, ki se zna komaj podpisati, najnavadnejši računi pa so mu sami rebusi; jedino, kar ga dela sposobna za pažnika, je njegovo klerikalno mišljenje. Pot mu delata zlasti žgalniška pažnika G. in P.; zadnji po nekaj sestavili starca koperjskih pažnikov. In glej, klerikale že stegnijo svoje kremplice po teh mestih. Med drugimi bi radi vtihotapili nekega A. J., ki je popolnoma nespособen, ki se zna komaj podpisati, najnavadnejši računi pa so mu sami rebusi; jedino, kar ga dela sposobna za pažnika, je njegovo klerikalno mišljenje. Pot mu delata zlasti žgalniška pažnika G. in P.; zadnji po nekaj sestavili starca koperjskih pažnikov. In glej, klerikale že stegnijo svoje kremplice po teh mestih. Med drugimi bi radi vtihotapili nekega A. J., ki je popolnoma nespособen, ki se zna komaj podpisati, najnavadnejši računi pa so mu sami rebusi; jedino, kar ga dela sposobna za pažnika, je njegovo klerikalno mišljenje. Pot mu delata zlasti žgalniška pažnika G. in P.; zadnji po nekaj sestavili starca koperjskih pažnikov. In glej, klerikale že stegnijo svoje kremplice po teh mestih. Med drugimi bi radi vtihotapili nekega A. J., ki je popolnoma nespособen, ki se zna komaj podpisati, najnavadnejši računi pa so mu sami rebusi; jedino, kar ga dela sposobna za pažnika, je njegovo klerikalno mišljenje. Pot mu delata zlasti žgalniška pažnika G. in P.; zadnji po nekaj sestavili starca koperjskih pažnikov. In glej, klerikale že stegnijo svoje kremplice po teh mestih. Med drugimi bi radi vtihotapili nekega A. J., ki je popolnoma nespособen, ki se zna komaj podpisati, najnavadnejši računi pa so mu sami rebusi; jedino, kar ga dela sposobna za pažnika, je njegovo klerikalno mišljenje. Pot mu delata zlasti žgalniška pažnika G. in P.; zadnji po nekaj sestavili starca koperjskih pažnikov. In glej, klerikale že stegnijo svoje kremplice po teh mestih. Med drugimi bi radi vtihotapili nekega A. J., ki je popolnoma nespособen, ki se zna komaj podpisati, najnavadnejši računi pa so mu sami rebusi; jedino, kar ga dela sposobna za pažnika, je njegovo klerikalno mišljenje. Pot mu delata zlasti žgalniška pažnika G. in P.; zadnji po nekaj sestavili starca koperjskih pažnikov. In glej, klerikale že stegnijo svoje kremplice po teh mestih. Med drugimi bi radi vtihotapili nekega A. J., ki je popolnoma nespособen, ki se zna komaj podpisati, najnavadnejši računi pa so mu sami rebusi; jedino, kar ga dela sposobna za pažnika, je njegovo klerikalno mišljenje. Pot mu delata zlasti žgalniška pažnika G. in P.; zadnji po nekaj sestavili starca koperjskih pažnikov. In glej, klerikale že stegnijo svoje kremplice po teh mestih. Med drugimi bi radi vtihotapili nekega A. J., ki je popolnoma nespособen, ki se zna komaj podpisati, najnavadnejši računi pa so mu sami rebusi; jedino, kar ga dela sposobna za pažnika, je njegovo klerikalno mišljenje. Pot mu delata zlasti žgalniška pažnika G. in P.; zadnji po nekaj sestavili starca koperjskih pažnikov. In glej, klerikale že stegnijo svoje kremplice po teh mestih. Med drugimi bi radi vtihotapili nekega A. J., ki je popolnoma nespособen, ki se zna komaj podpisati, najnavadnejši računi pa so mu sami rebusi; jedino, kar ga dela sposobna za pažnika, je njegovo klerikalno mišljenje. Pot mu delata zlasti žgalniška pažnika G. in P.; zadnji po nekaj sestavili starca koperjskih pažnikov. In glej, klerikale že stegnijo svoje kremplice po teh mestih. Med drugimi bi radi vtihotapili nekega A. J., ki je popolnoma nespособen, ki se zna komaj podpisati, najnavadnejši računi pa so mu sami rebusi; jedino, kar ga dela sposobna za pažnika, je njegovo klerikalno mišljenje. Pot mu delata zlasti žgalniška pažnika G. in P.; zadnji po nekaj sestavili starca koperjskih pažnikov. In glej, klerikale že stegnijo svoje kremplice po teh mestih. Med drugimi bi radi vtihotapili nekega A. J., ki je popolnoma nespособen, ki se zna komaj podpisati, najnavadnejši računi pa so mu sami rebusi; jedino, kar ga dela sposobna za pažnika, je njegovo klerikalno mišljenje. Pot mu delata zlasti žgalniška pažnika G. in P.; zadnji po nekaj sestavili starca koperjskih pažnikov. In glej, klerikale že stegnijo svoje kremplice po teh mestih. Med drugimi bi radi vtihotapili nekega A. J., ki je popolnoma nespособen, ki se zna komaj podpisati, najnavadnejši računi pa so mu sami rebusi; jedino, kar ga dela sposobna za pažnika, je njegovo klerikalno mišljenje. Pot mu delata zlasti žgalniška pažnika G. in P.; zadnji po nekaj sestavili starca koperjskih pažnikov. In glej, klerikale že stegnijo svoje kremplice po teh mestih. Med drugimi bi radi vtihotapili nekega A. J., ki je popolnoma nespособen, ki se zna komaj podpisati, najnavadnejši računi pa so mu sami rebusi; jedino, kar ga dela sposobna za pažnika, je njegovo klerikalno mišljenje. Pot mu delata zlasti žgalniška pažnika G. in P.; zadnji po nekaj sestavili starca koperjskih pažnikov. In glej, klerikale že stegnijo svoje kremplice po teh mestih. Med drugimi bi radi vtihotapili nekega A. J., ki je popolnoma nespособen, ki se zna komaj podpisati, najnavadnejši računi pa so mu sami rebusi; jedino, kar ga dela sposobna za pažnika, je njegovo klerikalno mišljenje. Pot mu delata zlasti žgalniška pažnika G. in P.; zadnji po nekaj sestavili starca koperjskih pažnikov. In glej, klerikale že stegnijo svoje kremplice po teh mestih. Med drugimi bi radi vtihotapili nekega A. J., ki je popolnoma nespособen, ki se zna komaj podpisati, najnavadnejši računi pa so mu sami rebusi; jedino, kar ga dela sposobna za pažnika, je njegovo klerikalno mišljenje. Pot mu delata zlasti žgalniška pažnika G. in P.; zadnji po nekaj sestavili starca koperjskih pažnikov. In glej, klerikale že stegnijo svoje kremplice po teh mestih. Med drugimi bi radi vtihotapili nekega A. J., ki je popolnoma nespособen, ki se zna komaj podpisati, najnavadnejši računi pa so mu sami rebusi; jedino, kar ga dela sposobna za pažnika, je njegovo klerikalno mišljenje. Pot mu delata zlasti žgalniška pažnika G. in P.; zadnji po nekaj sestavili starca koperjskih pažnikov. In glej, klerikale že stegnijo svoje kremplice po teh mestih. Med drugimi bi radi vtihotapili nekega A. J., ki je popolnoma nespособen, ki se zna komaj podpisati, najnavadnejši računi pa so mu sami rebusi; jedino, kar ga dela sposobna za pažnika, je njegovo klerikalno mišljenje. Pot mu delata zlasti žgalniška pažnika G. in P.; zadnji po nekaj sestavili starca koperjskih pažnikov. In glej, klerikale že stegnijo svoje kremplice po teh mestih. Med drugimi bi radi vtihotapili nekega A. J., ki je popolnoma nespособen, ki se zna komaj podpisati, najnavadnejši računi pa so mu sami rebusi; jedino, kar ga dela sposobna za pažnika, je njegovo klerikalno mišljenje. Pot mu delata zlasti žgalniška pažnika G. in P.; zadnji po nekaj sestavili starca koperjskih pažnikov. In glej, klerikale že stegnijo svoje kremplice po teh mestih. Med drugimi bi radi vtihotapili nekega A. J., ki je popolnoma nespособen, ki se zna komaj podpisati, najnavadnejši računi pa so mu sami rebusi; jedino, kar ga dela sposobna za pa

prišla protiustavno v proračun. Ministrski predsednik Pašić je ugovarjal, nakar mu je posl. Katić zarebusil, da že igra vlogo portugalskega Franka. Tudi Franko je civilno listo nepostavno zvišal.

Črnogorski knez pri ruskem carju.

Petrograd, 3. aprila. Črnogorski knez Nikola se ne bo mudil v Petrogradu, temeč se pelje naravnost v Carsko selo k carju. Knežev počitovanje ni v zvezi le z balkanskih železnicami, temně tudi z notranjimi razmerami v Črni gori. Značilno je, da so vsi črnogorski častniki, ki služijo na Ruskem — vseh je nad 200 — dobili ukaz, da se vrnejo domov. V Carskem selu se bo mudil knez en dan.

Nove šole na Rusku.

Petrograd, 3. aprila. 94 postavljence je predložilo v dumni načrt, naj se iz proračuna sv. sinoda za leto 1908. dovoli 4 milijone rubljev za nove cerkvene šole. Ko je govoril k predlogu poslanec Puriškevič ter je napadal predsednika, je predsednik predlagal, naj se govornik izključi iz seje, kar je bilo tudi sprejet.

Nepošten ruski poslanik.

Petrograd, 3. aprila. Povodom rusko-japonske vojske je takratni ruski poslanik v Koreji, Pavlov, prevzel samovoljno dobrovo živil za rusko armado. Pri tem si je zaračunal takto kričeče cene, da se je celina zadeva izročila preiskovalni komisiji, ki je dognala, da o izdatkih mnogih milijonov Pavlov sploh ni položil nikakih računov.

Proti Židom na Rusko-Poljskem.

Varšava, 3. aprila. Minister notranjih del je odredil, da se morajo podružnice židovskih kolonizacijskih družb po vseh večjih mestih na Rusko-Poljskem zapreti.

Izjava in poziv.

Iz krogov koroških visokošolev nam prihajajo vesti, da se jim letos od »Podpornega društva za koroške slovenske visokošole«, kateremu je načelnik g. dr. I. Breje v Celovcu, ni razdelila podpora, kakor dosedaj vsa leto.

Od druge strani zopet čujemo, da dosedanji podporniki na gori imenovano podporno društvo letos niso več poslali običajnih podpor.

Znano je, kaj se je na zadnjem občenem zboru tega društva pripeljalo, da so odstopili odborniki, kakor dr. Hudelist, in da se je pozvalo tudi načelnika tega društva, da odstopi itd.

Povod tež afere je bil napad od strani »Mira« na g. prof. Scheinigga, najmarljivejšega in najzačasnejšega odbornika tega društva in prijatelja dijakov, ki je vsled tega napada izstopil iz odbora. Od tega časa je izginilo zaupanje do odbora tega društva in društva sploh, zlasti ker je »Mir« izjavil, da se bo odslej podpiralo le dijake gotovo in mišljeno.

Ker mislimo, da je izostanje podpor pripisovati temu dejstvu, obravamo se do vseh dosedanjih podpornikov koroških visokošolev in do vseh slovenskih rodoljubov sploh, ki iz tega vzroka morda niso poslali podpore in prosimo z ozirom na veliko potrebo naših dijakov, da pošljemo svoje doneske na naslov bivšega odbornika dr. Vinka Hudelista, zdravnika v Velikovcu, dokler se ta zadeva v podpornem društvu ne uredi.

V Celovcu, 1. aprila 1908.

Dr. Ferd. Müller. — Dr. J. C. Oblak. — jur. Jos. Wieser. — Dr. Vinko Hudelist. — Dr. Mih. Rostohar. — jur. Rud. Ravnik.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 4. aprila.

V vladni službi. Slovenski klerikaleci so postali pravi politični domestiki sedanjega ministrstva. V parlamentu samo še markirajo, da so zastopniki slovenskega naroda, dejansko pa opravljajo posle vladnih lakajev. Vsaka vlada ima med poslanci ljudi, ki jih uporablja za »Einheitscherje« in agente. Ta mora med strankami agitirati, drugi mora kaj predlagati, kar želi vlada, da se nasvetuje izmed poslavcev, tretji mora kot ljudsko željo spraviti v javnost, česar nihče drugi ne želi, kot samo vlada. Take posle političnih domestikov opravljajo sedaj slovenski klerikaleci. Tako je poslanec Pogačnik dobitil načrto, predlagati, naj se rekrutni kontingenat, s katerim je združeno znatno povečanje domobranstva, obravnavata in reši kot nujni predlog. Reševanje vladnih zakonskih načrtov potom nujnih predlogov je popolnoma nezakonito in parla-

ment, ki hoče ohraniti svojo moč in svoje pravice, bi kaj takega nikdar ne smel dovoliti. Seveda v parlamentu vladnih štipendistov se zgodite tudi take stvari. Žalostno pa je, da slovenski ljudski poslaneči Pogačnik s tako vnero pomaga vladu, naložiti itak zatiranemu in zsesanemu slovenskemu narodu novih bremen. Ljudski zastopnik Pogačnik se je dal vladu vporabiti za to, naj se kot silno nujna stvar resi postava, ki zahteva od ljudstva novega krvnega in denarnega davka. Pogačnik stoji torej na stališču, da daje narod še premalo vojakov in da plačuje še premalo davkov. Slava taki »ljudski stranki.

Celjsko gimnazisko vprašanje bi bilo moralno priti v včerajšnji seji proračunskega odseka na razpravo, a vlada, je to preprečila. Na eni strani je pripravila Slovence do tega, da stvari niso sprožili, na drugi strani pa Nemci, da so o njej molčali. Tako ostane zopet vse pri starem, zato pa so Nemci brez vsake razprave v parlamentu dobili v Ljubljani nemško gimnazijo, tako da imajo zdaj na Kranjskem dve nemški gimnaziji, Slovenci izven Krajuške pa niti enega popolnoma slovenskega razreda.

Farovški »Mir« se zopet zavetava v naš list. Mi smo ta klerikalni Breje-Podgorčev listi že nekaj časa pustili na — miru, dasi bi bilo dostikrat potrebno osvetliti slovenski javnosti! Mirovec gospodo, ki je zležal pod Šusteršičev klobuk ter poslala Grafenauerja — lepi klub. Zdaj se jezi, ker ga imenujemo farovški list. Kako pa naj imenujemo tak list, ki piše nekako takole: »Vsi Slovenci, v Lurd, samo 250 K stane vožnja za to sveto romanje —, v Lurd, tam je rešitev, tam zveličanje koroških Slovencev!« Take agitacije za Lurd še kranjski »Slovenec« ni delal, kakor celovški farovški »Mir«. Vsi vemo, kako je »Mir« svoj čas pisal o »Slovenecu«, češ, da je list »podivjančki politik«, da je pisan »s satansko zlobnostjo«. V zadnjem »Miranu« pa citamo: »Berimo »Mir« in pa — »Slovenec«, ki je pravi stari priatelj koroških Slovencev!« To je res nekaj za bogove, — le kak tepec more imeti celovški »Mir« vočigled taki pisavi za rezen list, Brejca ter Podgorca pa, ki imata pri njem glavno besedo, za resna politika. V zadnjem »Miranu« tudi čitamo za koroške Slovence prevažno poročilo, da je — čuje! — dr. Šusteršič (lani še »podivjančki politik«!) pozdravil župana Luegerja v Ljubljani. S tako hrano »Mir« svoje brašne, obenem pa protestira proti temu, da ga imenujemo — farovški list! A ni mu pomagati. Kdo primerja številke »Mirove« izza časa protestnih shodov s sedanjimi, ta ve, da je to imenovanje še premalo.

Škof Anton Bonaventura pod kuratelo? Opetovano smo že poročali o škandaloznem gospodarstvu na škofovi graščini v Gornjem gradu ter naglašali, da mora preje ali sleje priti do poloma. Naša dokazovanja, ki so se vedno opirala na gola fakta, so našla povsod gluha ušesa in medradjni faktorji niso storili ničesar, da bi napravili konec slabemu gospodarstvu na gornjegradski graščini, ki ga je inavguriral škof Anton Bonaventura. Toda, kakor se zdi, se je vendar enkrat ubil vrč, ki so ga toliko časa tako nerodno nosili k studencu. Kakor se nam namreč poroča, so na pristojnem mestu vendarle uvildeli, da gospodari škof Anton Bonaventura na gornjegradski graščini tako zanikrno, da je finančni polom neizogiven, aко se mu začasa ne odvzame odločilna beseda na vodstvo graščinskih poslov. Zatrjuje se, da so dali škofa Antona Bonaventuro, ki je doslej po svoji volji in brez vsega nadzorstva gospodaril z graščinskim imjetjem, ki je last ljubljanske škofije, pod skrbstvo ljubljanskega stolnega kapitla, v cigar rokah je sedaj vse gospodarstvo. Ne moremo kontrolirati, da li odgovarja ta vest do pičice resnici, zato pozivamo škofovo glasilo »Slovenec«, da natoči slovenski javnosti čistega viena, če je res, da je njegov protektor že srečno prijadal tako daleč, da je prišel pod kuratelo?

Beračenje med vojaki. Papež Pij X. bo letos dne 18. septembra praznoval petdesetletnico svojega mašništva. Tem povodom napravi rimska stolica tudi lepo kupčijo. Izdali se bodo namreč posebni spominški križi, ki bodo izgledali kakor redovi in ki jih bodo trdni klerikaleci pri procesijah in enakih prilikah lahko pripel na svoje junala gradi. Če se ne motimo, bo veljal tak križec osem kron in je torej upravičeno upati, da bo vrgel nekaj milijončkov čistega dobička. Mislimo, da bi bilo s tem dobičkom Vatikanu že pomagan za nekaj časa. Toda v Rimu menda mislimo: »žanji kadar je čas in kar spraviš v dobrih letih na stran, boš imel za slaba leta.« Avstrijski vojaški škof dr. Koloman Belopotoczy je sedaj izdal

oklic na vojaštvu, v katerem pozivlja vojake, naj prispevajo za jubilejski dar papežu. »Wollen wir freudigen Herzens eine grössere Jubiläumsgabe dem Heiligen Vater, der sich in einer äusserst bedrängten Lage befindet, überreichen.« Višji kurat trejega voja, kateremu pripadajo tudi vsi slovenski vojaki, Anton Jaklič, pa je dostavil okrožnici vojaškega škofa, da je med vojaki nabrani denar dopolnil njemu do 15. aprila t. l. Ubogi vojak, ki še vsak dan sit ni, ki je vesel, če ima grož za smodko in če ga njegova punica pelje na čašo vina v krčmo, naj torej papežu, ki premore milijone, dela prezente. To je pač od sile. Torej niti največjim siromakom se ne prizanaša pri tem vesoljnem skupljenju za papeža.

Melitveniki — književni dar velikega pomena. V »Domoljubu« se bere glede »družbe sv. Mohorja« in izdajanja njene knjig sledče: »Naj bi odbor te družbe upošteval, da so dobri melitveniki kot družbeni književni dar velikega pomena in naj bi ne priobčeval spisov, ki bi jih sestavljali liberalni, krščanski ljudstvu sovražni ljudje.« To so besede najzagrizenjšega klerikalnega fanatika, ki želi imeti naše ljudstvo zabitno kot noč. Le melitvenike in same melitvenike! Potem bo srečna Slovenija in gorka pojde v nebesa! Kako krasna bi bila naša književnost, če bi obstajala iz samih melitvenikov! Nekjer bi ne bilo nobene nevarnosti, da se potom pohujšljivih knjig pogubi kaka katoliška duša. — Sicer je pa v zahtevanju po melitvenikih tudi precej kruhoborsta. Nevoščljiv je ta fanatik, da kdo, ki ni oblesen v duhovniških sruških, zaslubi kako kronico pri Mohorjevi družbi. To ga peče. Kaj bi naj sicer imel zoper te nevarne liberalce, katerih spisi, izšli v Mohorjevi družbi, so potrjeni od knezoškofijskega ordinarijata krškega, da niso nasprotni katoliški veri! Prepričani smo, da bi ta nestrepane in kruhoborec nastopil proti napredujušku celo, če bi le-ta pisal melitvenik; nastopil bi, ker bi bil nevoščljiv, da oni kaj zaslubi pri tem.

Strogo cerkveno slovesnost imenuje »Slovenčev« dopisnik idrijskih novic misjon v Idriji. Vse prej, kakor pa cerkvena slovesnost. Idrijski misjon je bil prav navadna agitacija za koruptno klerikalno stranko, kakor so danes malone vse cerkvene priedobe. Temu so priča govorji naročenih jezuitskih pridigarjev, ki niso vsebovali drugega, kakor vabo v klerikalno politično organizacijo. Krščanski možje, ne berite časnikov, knjig, romanov, ki pišejo proti veri, saj je dovelj katoliški časnikov: »Slovenec«, »Domoljub«, »Bogoljub«, za delavce je najboljši list »Naša moč«. Ne berite »Pod spovednim pečatom«. Ne hodite na shode, na katerih se ruje proti duhovnom. Izstopite iz protikatoliških društiev in vstopite v našo »Katoliško delavsko družbo«, kjer bo pravi prostor za vas. Ne bojte se, če van kdo reče, da ste klerikalci, kaj pa je potem? Recite, v čast si stejem, da sem. Duhovniki so največji prijatelji delavcev. Idrija mora biti katoliška! Tako so se glasili govorji na tej cerkveni slovesnosti. Vse, kar se je le količaj dalo porabiti v klerikalno agitacijo, je bilo dobro jezuitom. Da niso pozabili svobodne šole, je umevno. V naši katoliški Avstriji hočejo ustanoviti brezversko, takozvanlo brez boga, pomislite, v naši katoliški Avstriji, v kateri je sam cesar veren katoličan. Se naši učitelji, ne vse, pa oni, ki so bili lansko leto na učiteljskem shodu v Radovljici, oni napredni učitelji so tudi za to šolo. Pomislite! Tako se je glasil strogo cerkveni govor hujskajočega jezuita. Pa tudi sicer so bili govorji jezuitov taki, da so pri razumnejših poslušalih izzvali smeh in mnogo dovitipov se je napravilo ta čas iz misijonskih pridig v Idriji. Da ni škoda prostora, prav rad bi navedel nekaj primerov. Kar se je pisalo glede šolskih otrok, vzdružujemo v polnem obsegu, naj tudi Oswald zavija, kakor hoče. Katehet Oswald naj ve, da nam ni prav nič do ljubega miru. Že večkrat smo vendar jasno izpovedali, da se bomo vsikdar najodločneje uprli všakim klerikalnim nakani. Slobodomiselnosti in nazadnjašta se ne more spraviti in zakejel. Da ni boj »revčkov« brezuspešen, čutijo idrijski klerikaleci sami najbolje.

Uslužbenici tukajšnjih hranilnic, zavarovalnic in bank so, kakor se čuje, prosili župana Hribarja, da jim da en mandat v občinskem svetu ljubljanskem, kar upajo, da dosežejo. Novi občinski volilni red za vojvodino Štajersko je stopil z včerajšnjim dnem v veljavo. Kakor znano, predpisuje tajno volitev po glasovnicah.

Iz notarske službe. Notarski kandidat g. Viktor Poznik v Novem mestu je imenovan za notarja v Senožecah.

Profesorska vest. Profesor II. drž. gimnazije v Ljubljani, g. Ivan

Macher je dobil popoln dopust za šolsko leto 1908/09, da more prevzeti vodstvo tukajšnje višje dekliske šole.

Za e. kr. poštnega oskrbnika v Tržiču imenovan je kontrolor Ivan Zadrnič.

Veterinarska vest. Gosp. Viktor Saitz je imenovan za e. kr. okrajnega živinozdravnika pri načelniku v Gradišču.

Viteštvu je dobil upokojeni major Aleksander Skrem.

Spremenjena pravila Mestne hranilnice ljubljanske je vlada potrdila.

Plačilni listki Ciril - Metodove družbe se ne razpečavajo tako, kot bi bilo želeti. Po našem mnemu more in mora biti to najbogatejši vir naše šolske družbe. Kdo je tisti, ki bi ga bolel en krajec za Ciril - Metodovo družbo? Smeši se vsak, kdor zavrne tak listek in nezaveden je, kdor ne zahteva po vseh gostilnah in kavarnah plačilnih listkov v korist družbi sv. Cirila in Metoda. Kako velikanske svote štrvujejo Čehi in Nemci ter Italijani za svoje šolske družbe, ki morejo vsled tega pokazati lepih uspehov, pri nas smo pa tako mladči in mrzli v tem oziru. Naš narodni davek je res velik, a le priznajmo, da se pogosto troši denar za čisto nepotrebu stvari. Ker naši narodni napsotniki delujejo z vsemi močmi, da bi nas uničili in tudi pristaši klerikalne stranke rujejo proti družbi sv. Cirila in Metoda. Kako velikanske svote štrvujejo Čehi in Nemci ter Italijani za svoje šolske družbe, ki morejo vsled tega pokazati lepih uspehov, pri nas smo pa tako mladči in mrzli v tem oziru. Naš narodni davek je res velik, a le priznajmo, da se pogosto troši denar za čisto nepotrebu stvari. Ker naši narodni napsotniki delujejo z vsemi močmi, da bi nas uničili in tudi pristaši klerikalne stranke rujejo proti družbi sv. Cirila in Metoda. Kako velikanske svote štrvujejo Čehi in Nemci ter Italijani za svoje šolske družbe, ki morejo vsled tega pokazati lepih uspehov, pri nas smo pa tako mladči in mrzli v tem oziru. Naš narodni davek je res velik, a le priznajmo, da se pogosto troši denar za čisto nepotrebu stvari. Ker naši narodni napsotniki delujejo z vsemi močmi, da bi nas uničili in tudi pristaši klerikalne stranke rujejo proti družbi sv. Cirila in Metoda. Kako velikanske svote štrvujejo Čehi in Nemci ter Italijani za svoje šolske družbe, ki morejo vsled tega pokazati lepih uspehov, pri nas smo pa tako mladči in mrzli v tem oziru. Naš narodni davek je res velik, a le priznajmo, da se pogosto troši denar za čisto nepotrebu stvari. Ker naši narodni napsotniki delujejo z vsemi močmi, da bi nas uničili in tudi pristaši klerikalne stranke rujejo proti družbi sv. Cirila in Metoda. Kako velikanske svote štrvujejo Čehi in Nemci ter Italijani za svoje šolske družbe, ki morejo vsled tega pokazati lepih uspehov, pri nas smo pa tako mladči in mrzli v tem oziru. Naš narodni davek je res velik, a le priznajmo, da se pogosto troši denar za čisto nepotrebu stvari. Ker naši narodni napsotniki delujejo z vsemi močmi, da bi nas uničili in tudi pristaši klerikalne stranke rujejo proti družbi sv. Cirila in Metoda. Kako velikanske svote štrvujejo Čehi in Nemci ter Italijani za svoje šolske družbe, ki morejo vsled tega pokazati lepih uspehov, pri nas smo pa tako mladči in mrzli v tem oziru. Naš narodni davek je res velik, a le priznajmo, da se pogosto troši denar za čisto nepotrebu stvari. Ker naši narodni napsotniki delujejo z vsemi močmi, da bi nas uničili in tudi pristaši klerikalne stranke rujejo proti družbi sv. Cirila in Metoda. Kako velikanske svote štrvujejo Čehi in Nemci ter Italijani za svoje šolske družbe, ki morejo vsled tega pokazati lepih uspehov, pri nas smo pa tako mladči in mrzli v tem ozir

da bi občudoval njegovo omiko. Od kod je neki veter zanesel tega moža sem med nas? Ako je res Dunajcan, bi moral pač malo bolj možato nastopati, kajti Dunajčanje so v obče bolj omikanji ljudje. Očital je vedno nam Slovencem, da popolnoma nič ne znamo, da smo še mnogo za drugimi narodi, sploh zametaval je vedno slovenski narod. Vprašamo ga pa, kdo je postavil tovarno? Odgovorite nam, dr. Hirsch, s svojo znanostjo. Sploh se pa moramo čuditi delavstvu, da hoče ostati še nadalje pod tako nemško komando in celati tlako za tako sramotno majhno plačo pri tako umazanem in nevarnem delu. Kruha je dobiti tudi drugje. Dr. Hirsch naj pa pripelje svojo raso, kakor je to storil pri uradništvu in nadzorništvi, da si bo v tovarni lomila ude in kvarila zdravje. Slovenci naj sploh dobro pazi, kadar občujejo s tem mogočnim človekom. V obraz se hlini ali za hrbotom je drugačen. In vedno ima na jeziku slovensko „bagage“. — Ako hoče dr. Hirsch še več izvedeti, smo pripravljeni še kaj povediti. Zdaj je zopet spomlad tukaj; zopet se bode lahko promeniralo po tovarni.

Slovenskim občinam v zgled
bodi županstvo Šmartno pod Šmarnjem, katero je odstranilo vse dvojezične vaške napise in jih nadomeščilo s samo slovenskimi.

Pogreša se slaboumna, 34 let starca Ivana a Gernek, ki je dne 25. marca t. l. odšla s svojega domovnišča na Skarušči, štev. 32 in se še ni vrnila. Kjer bi se našla, naj se jo odpravi domov, ali pa se naj nenebeni bivališču obvesti županstvo Vodice.

Pogreša se od 21. februarja 22letnemu Antoniju Pistornik z Vrhnike. Sodi se, da si je kaj naredila, ker je pogosto pravila, da se usmerti. Pistornik je majhne postave, debela in ima črne lase.

Razstava na c. kr. pletarski želi v Dolskem dne 22. marca se je obnesla izborna. Priredila se je zgolj iz krajevnih ozirov. Ljudstvo je bilo nameščeno nezaupljivo, županstvo pa popolno nasprotno. Razstavljenih je bilo prav mnogo predmetov od prostega knečkega jerbara do elegantnih salonskih foteljev. Videli si razne ročne košare, različne po obliki in velikosti, stenske košare, držala za vlasnice in ščeti. Zrl si ljubki šivalni mizici, elegantri res salonska stojala in mizice za cvetice. Gledal si ročne kovčeve in posebno lepo sobno opravo za otroke, namreč mizo in štiri male fotelje in še več drugih prav zanimivih stvari. Solska soba je bila pravimo okrašana z bršljinom, in okoli po steni se je vil venec iz samih gnezd za male ptice. Ljudje, tuji in domači so bili presenečeni na izbornih izdelkih. Zamolitva ne smemo najbolje pletarice Anice Aleševi in najboljšega pletarja Jožefa Jamna. Vsa čast in hvala g. strokovnemu učitelju Josipu Baranu na takoj izrednem uspehu v tako kratkem času dobrih petih mesecev. Začetkom velikih počitnic se priredi cel mesec trajajoča razstava, da si jo tudi tuji lahko ogledajo. Žal jim ne bo.

Otroka ni hotel krstiti. Da sorški kaplan Braje ni hotel krstiti otroka gostača Osredkarja, o čemer smo sporočili pred kratkim, je vzbudilo med Sorani in bližnjimi vaščani hudo nevoljo. Sorani in njih sosedje niso ljudje, ki bi na vse prikimali, kar se porodi v kaki nagajivi kaplanski glavi, zato so rekli skupno z Osredkarjem vred: Otroka ne bo nihče več nosil nikamor krstit; ostane toliko časa cerkveno nekrščen, dokler ne bo duhovnika na dom otrokovih staršev. Oče in botri otroka so storili svojo dolnost, ko so ga davalci vlačili k Brajcu po poldrugu uro daleč in dolžnost duhovnika, ki je ali bo nameščen v Sori, da ga pride krstiti na dom. V Sori vladala splošno veselje, ker se bodo ljudje v kratkem znebili nepriljubljenega Brajca, katerega ne mara nobeden. Zajdovico bodo pokadili za njim, da ga prav gotovo ne bo nikoli več nazaj.

Škojeloški cestni odbor, kje je? Piše se nam iz škojeloškega okraja: Cesta v Poljane je v škandaloznem stanju. Če količkaj dežuje, je jedva mogoče se pretrti skozi blato, po cesti pa stoje take luže, da bi človek potreboval čoln, da bi se prepeljal preko njih. Cestari tega vedno ne vidi, ker ga po več dni na cesto, oziroma prepupa vse cestno delo svojemu 14 letnemu sinu, ki pa seveda ni sposoben za tak posel. Poizvamo cestni odbor, da ukrene vse, kar je potrebno, da se nam ne bo več potreba pritoževati radi škandaloznega stanja naših cest.

Iz preiskovalnega zapora so izgnali oddelkovodijo Josipa Liseja, ki je bil na sumu, da je povzveril tvedni Chierici & Picha v Kranju 38.400 K.

Pedružnica družbe sv. Cirila in Metoda na Blešču je vzbujena k novemu delovanju. Na čelu je od-

bor: g. Jakob Peterzel, gospod Mici Peterzel in Kat. Droll, v namestništvu; gospa Pretnar in Hromek ter g. Žirovnik, so nam jamstvo, da bude podružnica uspešno v korist glavnih družbi, v probubo Bleda in okolice, v obrambo obmejnih Slovencev. Glavna družba je prejela že lepo vsoto 177 K 71 v, število 83 letnih članov, 7 pokrovitev, in v 5 ustanovnikov pa svedoči življensko moč blejske podružnice. Vse še speče podružnice, vzbudite se k novemu življenu, k podvojenemu delovanju za slovenstvo!

Notar Hafner contra dr. Slanc. Na članek pod tem naslovom, ki je bil priobčen v „Slov. Narodu“ dne 21. marca t. l. pozivlja notar Hafner v „Slovencu“ z dne 26. marca t. l. dopisnika iz Dolenskega, da naznani svoje ime, ako je poštenjak, na kar bi g. Hafner stvarno odgovoril. Na ta poziv budi sledete povedano. Ako hoče g. notar Hafner resničnost gori navedenega članka izpoditi oziroma dokazati svoje neodlžnost, mu nima ime člankarja kaj služiti, pač pa mu je za to odprta čisto enostavna pot: pot tožbe pred porotniki. Saj ve, kdo je odgovoren. Čemu torej poziv? Članek je bil sestavljen na p. diagi razsodbe okrož. sodišča v Novem mestu z dne 8. februarja t. l., katere posamezni odstavki so bili dobesedno citirani. Mar hoče g. Hafner ovreči razsodbo? Gleda „stvarnega“ odgovora pa bi bilo pred vsem dobro, da odgovori g. Hafner na sl. dež. vprašanji: 1. Kdo je bil avtor dišečih člankov v „Slovencu“, ki je pisal o Kostanjevičih, da so elementi, s katerimi poštenjak (!) ne sede k mizi? in 2. kdo je bil avtor pamfleta „Razmere v Kostanjeviču“, pisanega v tonu Gostinčarjeve „Naše Moči“ in na čigavo povelje je 16letni notarski pisar Janez Sajovic razširjal po Kostanjeviču te „slavospev“, kakor je blagovil imenovati „Slovenčev“ dopisnik poštenjak te katoliške letiske? Kadar bo g. notar Hafner odgovoril „stvarno“, „kavalirsko“ in „pošteno“ na ti vprašanja, oglastil se bo potem čisto gotovo dopisnik „Slov. Naroda“ s svojim polnim imenom, ker je najmanj toliko poštenjaka, kakor „Slovenčev“ žurnalista iz Kostanjeviča. Zanimivo je končno, da apelira gosp. Hafner na poštenjaštvo dolenskega dopisnika in da hoče stvarno odgovarjati. Za stvarne odgovore je imel g. Hafner itak priliko pri sodišču. Naj se je poslužil. In če se je poslužil, zakaj mu ni pomagalo? Kar pa se poglavja o poštenjaštvo in kavalirskiči, pa postrežemo g. Hafnerju lahko že z onimi njegovimi dejani, kateri je okrožno sodišče še izločilo s katerimi se bude bavil disciplinarni senat v Gradcu. In tako bo zopet zapisano, da ne stoji vsikdar najvišje oni, ki ima polna usta poštenjakov in kavalirjev in naj si bo slučajno tudi bivši nedolžni koncipijent dr. Slanca. — Na Dolenskem, koncem marca 1908. Dopisnik „Slov. Naroda“.

Z Dvora se na piše: „Slovenec“ z dne 31. marca t. l. poroča, „iz Dvora pri Žužemberku“, da so pri občinskih volitvah na Dvoru zmagali klerikalci in da se naprednjaki razen dveh volitiv niso udeležili. Poročilo seveda ni prišlo z Dvora, ker tu klerikalci nimajo nikog r, ki bi mogel še tako kratko poročilo spisati. Pač pa je omenjena klerikalca zmaga vredna, da se jo nekoliko natančneje opisuje. Največ se je brigal za volitev gosp. Žužemberškega kaplana Žavbi kljub temu, da še volilec ni v pri dvorskem občini sploh ničesar iskati nima. Po vseh je letal in lovil in negovarjal volilce, v nedeljo in na praznik je dvorske volitve raz pričnico oznanjeval, kakor da bi se šlo za križarsko vojsko, skliceval je volilne shode v mežnarijo ter prosil in rotil volilce, naj se jih udeležijo. Kakor star general je vodil priprave za volilni boj. Veliko je pa bilo začudenje tega generala, ko je prišel na dan volitve na Dvor. Kakor da bi vse izumrl! General je sam stal na bojnem polju. Sovražnika ni bilo videti nikjer, pa tudi njegova armada ga je pustila na cedulji. Prišlo je komaj toliko volilcev, da so se volitve mogle izvršiti. Velik je bil strah in trepetal je gosp. kaplan, da se gre za vojno zvijačo, da ga bo sovražnik kar nenadoma napadel in premagal. V tretjem razredu je prišlo izmed 381 volilcev celih 19 (devetnajst) na volišče. Med temi so všetki tudi trije glasovi g. Žužemberškega dekanu, ki ga je — 85letnega starčka — g. kaplan eno uro daleč spravil na volišče, da bi bila njegova zmaga tembolj gotova. Tudi v ostalih skupinah udeležba ni bila boljša. V celem se je udeležilo volitve kakih 5% volilcev. Ta klavarna zmaga klerikalne stranke je za g. kaplana prava blamaža. Pokazala je, koliko ljudi je še v dvorski občini, ki slepo ubogajo g. kaplana.

Nove društve. Ustanovilo se je „Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Kostanjeviča“.

Nova posojilnica in hranilica. Ustanovila se je „Kmetetska posojilnica in hranilica na Vinici, Bela Krajina“. V naprednih rokah je.

Umrli je v Ložu sodni official g. Franc Zupančič, star 47 let.

Pedivjanost. Pred par dnevi so zaprli v Trbovljah tri mlade rudarje, ki so v pijanosti razrezali leseno razpolo, kose potem kuhalo v loncu in nazadnje še posamezne dele cvrli na ražnju. Ne vemo, kako bi primerno označili tako dejanje. Na vsak način je to skrajna pedivjanost — za zavavo menda niso imeli, da so kuhalo les in ga cvrli! — in vzrok te pedivjanosti je iskati v prvi vrsti v pijanosti, v drugi vrsti pa v pregrešni domači vzgoji in prepričenju otrok samim sebi. Ko stopijo iz šole, se par let klatijo okrog brez opravila, potem pa dobre službo pri premogokopu. Premalo omike, premalo prosvete — to je čuti povsod na deželi,

„Nemška“ zmaga. Pri Sv. Trojici v Halozah na Štajerskem so bile v torek občinske volitve. Zmagali so nemškutari, ki so tudi doslej imeli to občino v rokah. Nemški listi se pa zdaj bahajo, da so zmagali pravni pristoi Nemci. Kočko so izvoljeni res „Nemci“, kažejo njih imena: Karel Zima, Mihael Smigolo, Fr. Juršenak, Franc Babošek, Anton Rodošek, Matevž Vavpotič, Anton Merkuš, Ivan Mohorko, Matevž Murko, Ivan Marec, Jožef Špenšek, P. Norbert Povoden, Alojzij Hren. Sama stara germanška imena, kaj ne! Smilijo se nam ti reweži, ki se dajo komandirati od par puških nemških zagrizcev, ki so tudi izvoljeni v Sv. Trojici v občini.

Kakor „mustergütig“ se upravljajo nemški in nemškutarski občini, pa vemo že zdavnaj in bi nemškim listom ne bilo treba tako poudarjati tega.

Umrli je v Š. Lenartu v Slov. Goricah gosp Roman Trstenjak, c. kr. sodni pristav.

K sarti sodnega pristava dr. Koroschetza. Z ozirom na notico, ki smo jo priobčili pod tem naslovom, da je namreč nezaupljivo, županstvo pa popolno nasprotno. Razstavljenih je bilo prav mnogo predmetov od prostega knečkega jerbara do elegantnih salonskih foteljev. Videli si razne ročne košare, različne po obliki in velikosti, stenske košare, držala za vlasnice in ščeti. Zrl si ljubki šivalni mizici, elegantri res salonska stojala in mizice za cvetice. Gledal si ročne kovčeve in posebno lepo sobno opravo za otroke, namreč mizo in štiri male fotelje in še več drugih prav zanimivih stvari. Solska soba je bila pravimo okrašana z bršljinom, in okoli po steni se je vil venec iz samih gnezd za male ptice. Ljudje, tuji in domači so bili presenečeni na izbornih izdelkih. Zamolitva ne smemo najbolje pletarice Anice Aleševi in najboljšega pletarja Jožefa Jamna. Vsa čast in hvala g. strokovnemu učitelju Josipu Baranu na takoj izrednem uspehu v tako kratkem času dobrih petih mesecev. Začetkom velikih počitnic se priredi cel mesec trajajoča razstava, da si jo tudi tuji lahko ogledajo. Žal jim ne bo.

Kotel z vrelo vedo se je zvrnil na 2letnega sinčka družine Ersetičeve v Višnjeviku, ko se je mati za trenutek odstranila od ognjišča. Vsled opoklin je dete umrlo.

Kdo in kaj je Josef Wolfgang Dobernigg? V „Edinosti“ čitamo: Da je slovenski renegat koroški deželi in državni poslanec ter največji pangerman, je dobro znano vsočur, ki se zanima za politiko le količkoj; znana pa je malokomu njegovim minolost, in menda niti njegovim lastnim volilcem ne. Tudi njegovi životospišni podatki, navedeni v almanahu „Das österreichische Abgeordnetenhaus. Ein biographisch-statistisches Handbuch 1907—1913 von Fritz Freund“ ne odgovarjajo popolnoma resnicni. Piese teh vrstic je z gosp. Doberniggom skozi več let mnogo občeval. Sedel je namreč z njim pri eni in isti uredniški mizi; da navaja naslednje podatke iz Dobernigovega življenja, je provzročil njegov podlistek o Goricu v grški „Tagespost“. Kakor mnogo drugih potrebnih dijakov, priomal je Dobernigg leta 1879 tudi na goriško gimnazijo in sicer v 6. razred. (Dobernigg je študiral nekoliko časa tudi na tržaški državni gimnaziji. Op. ured.) Od doma ni imel nobene podpore. Preživil je se torek kakor drugi siromašni dijaki, posebno so ga podpirali duhovniki in redovniki. Po dovršenem 7. gimnaziskem razredu podal se je v Trst, in ker je bil dober nemški štilist, sprejel ga je tedanjih lastnik „Triester Zeitunge“, dr. Aleksander Dorn, v uredništvo kakor reporterja. A tu ni ostal dolgo časa. Pri glasilu nemških židov-tovarnarjev v Lodzu, na ruskem Poljskem, bilo je razpisano mesto urednika; za to mesto je kompetiral in je tudi dobil. Radi skrajno protiruske pisave mu pa tudi pri „Lodzer Tagblattu“ ni bilo občinstva in moral je pobrati svoja šila in kopita. Podal se je na Dunaj. Ker pa ni mogel dobiti službe, vrnil se je v Trst na staro mesto. Prej se je čutil nekako konservativnega Germana, a sedaj je bil prista devize „Deutschland über Alles!“ Večkrat je pravil sam, da njegova mati ni značila niti besede nemške in da ga je večkrat zmerjala z besedami: Ti prekleti hudič! Ako je ni v bogal. Ko je prejšnja nemško-nacionalna „Triester Zeitung“ pod lastništvom pruskega junkerja pl. Koščielski postala vladno glasilo primske vlade, izstopili so vsi uredniki. Eden je šel na Dunaj, drugi v Zagreb, tretji v Gradič, eden je otvoril trgovino v Trstu in Dobernigg je prevzel vodstvo celovških „Freie Stimmen“. Porobil je hčer lastnika listu, ki je tako prisel popolnoma v njegove roke in postal še radikalnejši. Z njim je dosegel Dobernigg vse poslanske mandate in je sedaj najmerajnejša oseba med celovškimi Nemci. Dobernigg govoril veliko bolje slovensko, nego laško, katero le za silo lomi. Nekaj je bil Lahom nasproten, sedaj se jim pa laskata, da bi se oklenili vseňemškega klubu v državnem zboru. O priliklju njegove navzočnosti v Goricu je občeval edino le s posamnimi velenemškimi sloji; priznati pa se mora, da je vsled svoje izredne velikosti povedi vzbujal občno pozornost. Druge nesreče se ni prigodilo!

Družinski večer čeških gostov v Opatiji. Iz Opatije se nam piše: Malokateri narod se ljubi tako med seboj, kakor se ljubijo te narodne čebelice Čehi. V kateremkoli mestu v tujini se nahaja le nekoliko teh vzor narodnih čebelic, stoji si gotovo v najboljših prijateljskih zvezah. Tako je tudi tu v naši prekrasni Opatiji. Opatijo običije vsako leto na tisočje gostov, kateri so češke narodnosti, in katere štejejo med najboljše goste Opatije. Tako je tudi v tej sezoni ogromen broj čeških gostov, kateri so se zbrali, da se spoznajo in da prebijajo skupno par veselih uric v bratskem zagrljaju, v četrtek zvečer v hotelu „Slatina“. Brez posebnih prizorov in brez reklame se je zbral teh naših bratov čez 120, med katrimi je bilo tudi lepo število dam. Lepo je to število, katero seveda še daleč ne odgovarja številu sedaj tu nastanjeneh Čehov. Posebno dobro so zastopani češki penzionisti gosp. dr. Landra in pa češki penzionisti bivšega vojaškega kapelnika v Ljubljani, gosp. Bogumila Friseka, kateri posejuje dve prekrasni vilji in jih je krstil na ime „Češki penzionat“. Zabava je bila prav presrčna in lepa, kakor more biti edino le na enakih sestankih naroda, kateri se ljubi med seboj.

Škandalozne plače c. kr. poštih pomožnih uslužbencev. Piše se nam iz Opatije: Ni ga menda večjega trpinja na svetu, kakor so poštni uslužbenci, posebno pa še v Opatiji. V Opatiji je, kakor po navadi v vsakem lečilišču, precejšnja draginja, in če ima človek količko primerno plačo (60 do 80 gld. mesечно), mora silno stiskati, da jo priredejo do konca meseca. Če se pa vzame v pretres plače poštnih uslužbencev sploh, posebno pa pomožnih, se pa mora priti do zaključka, da s tako plačo ni mogoče izhajati. 38 gld. plača na mesec v Opatiji, to je na-

nedavnim časom pritožil se je neki trgovec iz Kranja v našem listu, da mu gornja c. kr. pisarna odgovarja na njegove slovenske vloge nemški, pomagalo je pač za dva nasledna slučaja, sudi se pa, da ima dotedčni pravico vedno zahtevati, da se mu v njegovem jeziku odgovarja, na kar je slavno c. kr. ravnateljstvo pač „pozabilo“, kajti odgovarja mu vnovič v blaženi nemščini. Quousque tandem . . .

Kazensko postopanje proti tržaškemu časnikarju. V Trstu je nekdaj izhajal list „Il Sole“. Vodil ga je pokojni Camber. Izprva je ta list marsikaj storil v splošno korist v Trstu, ker je razkril marsikako gnilobo. A po Camberjevi smrti je ta list degeneriral: začel je bil na sto krivih poti: bil je glasilo avstrijskih patrijotov, ponujal se je slovenski narodni stranki, bil je glasilo onih par krščanskih socijalcev, ki v Trstu že nad 10 let skuš

ravnost skandalozno. To je plača komaj za 14 dni za delo, katerega imajo poštni uslužbenci tu čez glavo. Ali se ne bi našlo kje poštano sreča, katero bi se za te trpine zavzeto. Z 38 gld. brez vsake doklade se v Opatiji ne more živeti ne umreti. Kje je tu količek slovekoljubja, kje je tu le mrvica poštenja?

Clovekoljub.

Csredno pisarno za nemško napadalno delo v Avstriji so si ustanovili Nemci na Dunaju. To delo delo hočejo enotno organizirati, predvsem se pa ukvarjati z naseljevanjem Nemcev po slovenskih deželah.

Ker ni smel več izvrševati svojega obrta, se je ustrelil v Varaždinu Mijo Fabjan na šestkrat v osrte.

Zupan na zatožni klopi. Župan v Mitrovici na Hrvaskem Ciro Mikolič je sedel te dni na zatožni klopi. Tožil ga je urednik „Hrv. Branika“ Nikolaj Dogan, češ da ga je župan v eni zadnjih sej razdalil. Župan je bil oprošen, ker je dokazal, da je žaljive besede izrekel splošne in ne na naslov tožitelja.

V cerkvi se je obesil v Novem Sadu obrtnik Peter Krunbauer. Obesil se je na lestevec.

Kinematograf Edison na Dunajski cesti nasproti kavarne „Evropa“ ima od danes do včetega torka slediči zanimiv spored: Moč v laseh. (Smešno). Vaje konjenikov v Quirinti. (Interesantna projekcija, po naravi posnetna). Heroizem prostovoljcev. (Drama). Elektrizirani mož. (Smešno). V petek sodeluje „Društvena godba“ pri predstavah ob 4., 5., 6., 7. in 8. zvečer.

Znameniti cirkus Kolosseum pride v kratkem v Ljubljano in bo na Velikonočno nedeljo začel s predstavami pod ravnateljem R. Horvathom. Cirkus ima prostora za 2000 oseb. Glej inserat!

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani. V službo se sprejmejo: 2 poslovodja za na dejelo, 2 knjigovodja in korespondenta, 1 potnik, 3 kontoristi, 8 pomočnikov mešane stroke, 2 pomočnika špecerijske stroke, 1 pomočnik manufakture stroke, 2 pomočnika železninske stroke, 2 kontoristinji, 4 prodajalke, 6 učencev. — Službe iščajo: 3 kontoristi, 3 knjigovodji, 17 pomočnikov mešane stroke, 4 pomočniki špecerijske stroke, 2 pomočnika manufakturne stroke, 2 pomočnika železniške stroke, 2 pomočnika modne in galerijske stroke, 12 kontoristinji, 6 blagajnčark, 7 prodajalk, 1 učenka. Posredovalnica posluje za delodajalce popolnoma brezplačno, za delojemalcce proti majhni odškoduni.

Tedenški izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 22. marca do 28. marca 1908. Število novorojenec 23 (= 29,90%), mrtvorojenec 2, umrlih 26 (= 33,80%), med njimi so umrli za jetiko 7 (2 tujca), vsled nezgode 1, za različnimi boleznimi 18. Med njimi je bilo tujcev 9 (= 34,61%), iz zavodov 13 (50,00%). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za ošpicami 3, za vratico 2, za ušenom 2.

Meteor. mesečni pregled. Mimo mesec sušec je bil srednje topel in dosti moker. — Opozovanja na topomeru dadó povprek v Celijskih stopnjah: Ob sedmih zjutraj 0°, ob dveh popoldne 7°, ob devetih zvečer 3°, tako da znaša srednja zračna temperatura tega meseca 4°, za 0° nad normalom; največ 16° dne 31., najmanj — 3° dne 27. zjutraj.

— Opazovanja na tlakomeru dadó 735,0 mm kot srednji zračni tlak tega meseca, za 10 mm pod normalom; najviše 744,3 dne 28. zjutraj, najniže 721,4 dne 1. zjutraj. — Mokrih dni bilo je 14; padavina, dež in sneg, znaša 751 mm; največ 303 mm je padlo dne 10. — Med vetrovi je prevladoval jug, vendar se je tudi čestokrat oglašal severovzhod. — Meglo smo imeli ob štirih jutrih. — Protokoncu svetčena započeto, na sneg nagnibajoče vreme se je tega meseca nadaljevalo, navadno se je poslabšalo popoldnevno vreme, vendar je bilo tudi nekaj lepih dni in pomlad je dne 21. brez ovire praznovala svoj prihod. — Tekočega meseca malega travna pride luna dne 21. zjutraj v zemljino obližje.

Društvena godba ljubljanska koncertuje danes zvečer v hotelu „Južni kolodvor“ (A. Seidl). Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina prosta.

Obupno stanje naselbkov v braziljanski državi Paraná. Gospodarski položaj braziljanskih naselbkov v državi Paraná se je v drugi polovici leta znatno poslabšal vsled ogromne škode, ki so jo napravile kobilice. Mnogo kolonij je na ta način izgubilo skoraj vse svoj letni pridelek in nekatere naselbine so vsled tega na robu propada med njimi zlasti kolonija Lucena. Ko so kobilice, ki so vso rž v koruzu, ves fižol in tobak opustošile ali vsaj deloma pokončale, ostavile kraj in odle-

tele naprej, so ondotni naselbnični znova obdelali in obsegali svoja polja. Toda prve kobilice so pustile nebroj jajčec, iz katerih se je izvalila mlada zaleda, ki je tudi novo setev popolnoma ugonobila in uničila. Kobilice so opustošile tudi vse travnike in stepne, vsled česar je nastalo veliko pomanjkanje živinske klaje po teh krajinah. Tako povzročena škoda bo brezvonomno podražila vse poljske pridelke. In pri vsem tem se ondotna vlada ni kar nič zmenila, da bi podpirala svoje podanike v boju zoper nadlogom, ali pa da bi jih kaj organizovala za splošen, skupen nastop proti škodljivcu. Naselbnički se stejer trudijo, da bi zatrli te ogromne roje kobilic, ali vsa njihova prizadevanja so brezuspešna, ker nimajo zadostnih sredstev in primernega vodstva. Z ozirom na ta naravnost obupni položaj naselbkov v državi Parana, je treba pred izseljevanjem v te kraje prav resno svariti.

Tatvini. Pri vratih nekega stanovanja na Dunajski cesti sta bili včeraj ukradeni dve medeni kljukki. Danes ponovi se je dosedaj še neznan tat splazil pri kuhijskem oknu v gostilno pri »Novem Svetu« na Marije Terezije cesti št. 14 potem pa vломil v kredenco in ukradel natakarice Frančiški Hostnikovi 40 K denarja.

Zatekel se je nekam pes prepeličar z znamko 47. Kdor ga je ujel, naj ga izvoli oddati na Resljevi cesti št. 12.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 7 Macedoncev, 40 Hrvatov je prišlo iz Kočevja, 20 iz Koroškega, 700 Lahov se je odpeljalo pa na Ogrsko in Spodnje Avstrijsko.

Izgubila je gdje. Gabriela Spinjerjeva 26 K vreden zlat prstan. — Mitniški paznik Anton Jammik je našel denarnico z manjšo vsoto denarja. — Najdena je denarnica 21 K 60 v. Dobi se pri magistratu.

Drobne novice.

Klerikalna sirovost. V včerajšnji seji državnega zbora je pri Pernerstorferjevem citatu iz Tolsteja zaklical krščanski socijalist Bielohlawek: »Tolstoj je star teleban!« Vsi dostojni ljudje se zgražajo nad tako sirovostjo.

— **Spolni štrajk** se je pričel v Rimu zaradi krvavega spopada med policejami in socijalisti. Pri spopadu je bilo 21 policejov ranjenih.

— **Vseučiliščniki štrajkajo** v Njujorku. Vzrok je slednji: Neki bogati novince se je pripeljal s služabniki v avtomobil vpisati ter je nastopal zelo slabno. Vseučiliščni so ga zgrabilni in vrgli v lužo. Drugič so novince spremljali oboroženi detektivi, ki so grozili, da ustrelje vsakega, ki bi se dotaknil njihovega varovanca. Ker se je tudi rektor zavzel za novinca, je vseh 500 vseučiliščnikov demonstrativno zapustilo predavanjia.

— **Szechenyi - Vanderbilt bojkotirana.** Madžarski časnikarji bojkotirajo novoporočena Szechenyi-Vanderbilt, ker je grof Szechenyi osorno odslovil nekega poročevalca.

— **Grozovita mati.** Blizu henskega mesta Wimpfen je krojačeva žena Heiter ubila svoja dva otroka s kladivom ter vrgla trupli v obcestni jarek.

— **Peta orožna vaja pri deželnim brambri** se odpravi za kompenzacijo, da se zviša število rekrutov.

— **Železnično ravnateljstvo za Dalmacijo** se ustanovi v Spljetu.

— **Olašavo mature** je odredila tudi hrvaška vlada po avstrijskem vzoru.

Razne stvari.

* **Gospodom namestnikom božjim v album.** V Milenu sede te dni na zatožni klopi pred potornim sodiščem širje toženci. V sodnih dvoranah po Italiji se nahaja velika železna kletka, v katere zapirajo tožence za časa razprave. In v kletki sodne dvorane v Milenu sedita sedaj dva duhovna gospoda v družbi dveh žensk, ki sta bili tako usmiljeni, da sta onima dvema duhovnemu oskrbovali 8, 9 do 10letna dekle, ki sta jih potem onadvina oskrnjevala. Nekatera dekle so od teh dveh božjih namestnikov celo našle gnušno spolno boleznen.

* **Plemstvo v kardinalske kolegiu.** V Vatikanu od nekdaj polagajo veliko važnost na to, da je v kardinalskem kolegiu zastopano rimsko visoko plemstvo. Ker pa plemiči nočejo več vstopati v duhovski stan, zadovolje so v Vatikanu z vsakim, ki ima plemstvo, da mu dajo kardinalsko čast ne glede na njegove zmožnosti. Tako je bil nedavno umrli kardinal knez del Drago prava »duševna ničla. Za naslednika mu bo izvoljen najbrž knez Boncompagni baš zato, ker je iz visokega plemstva, dasi ima zakonske otroke, ker se je zapobil še le kot vdovec.

* **Grozovit zločin.** V velikem indijskem mestu Bangalore so prišli na sled strašnemu zločinstvu. Policija je prijela zločinsko družino petih oseb, ki so zvabljeni v neko zloglasno hišo mlade bogate ljudi, jih oropali, nato pa pomorili in zakopali. Dosej so našli devet trupel. Zločinci so hudoldestva priznali. Pri nemu mlađenču so zdravniki dognali, da je bil živ pokopan, kar so zločinci tudi priznali.

* **Zolov praded — svetnik.** Emil Zola ima med svojimi predniki celo svetnika. Ta Zola je bil iz Brescije ter je okoli leta 1600. vstopil v jezuitski red. Leta 1608. je odpotoval ta jezuit v Indijo, od tam se je vrnil na Portugalsko, a od tu je šel v Gou in Makao. Leta 1606. je odpotoval Zola na Japonsko, kjer je umrl mučeniške smrti na grmadi. Za svetnika ga je proglašil papež Pij IX. leta 1860.

* **Abnormalen človek.** V Njunku je nedavno umrl T. Johnson, ki je dosegel 58. leto ter je bil vedno zdrav. Ko pa so zdravniki truplo raztelesili, so našli na splošno začudenje, da je imel pokojni srce na desni, jetra pa na lev strani. Tudi želodec in čreva so bila na napačnem kraju.

* **Morska kača.** »Glas Naroda« poroča: Na naših južnih morskih potih je videti v novejšem času zelo čudne stvari, kakršne so na Atlantiku zelo redke. Tako namreč pripoveduje kapitan Mader od parnika »Admiral Farragut«, ki je dospel v našo luko iz Port Antonio, nakrean z bananami. Imenovani kapitan je namreč predvsem videl morsko kačo, toda to se nič posebnega, ker morske kače se pri nas ponavljajo vsako leto ob tem času. Kapitan je videl na svojem potu tudi velik plavajoč otok, na katerem je vse polno lepih raznobravnih opie. Imenovani parnik je pripeljal seboj v New-York tudi par sto velikih želv in ko se je parnik približal našemu mestu, so vse te želje prišle na eno stran ladje, da si ogledajo mesto, radi česar se je parnik izdatno nagnil. Ko so prišli na parnik časniški poročevalci, jih je najprej kapitan prosil, »naj ne natisejo njegovo ime, nakar jum je pa zatrdil, da je morsko kačo-prav govorito videl in je vprašal, so li že včerajšnji časopisi o tem poročali. Kačo je ugledal nekje na Gulfu, kjer je majestetično plavala kake pol milje daleč za parnikom. Svojo glavo je držala najmanj petdeset čevljev nad vodo in si natančno ogledovala ladjo. Nato se je vlegla po vodi in pričela plavati proti parniku. Kača je bila umazano rjave barve in po hrbitu je imela lepe zelenle velike pike. Dolga je bila kakih 150 čevljev, dočim je bila njena glava deset čevljev visoka in okrašena z velikimi rogmi. Kača je bila krotka in se ni bala, radi česar je poslal kapitan na zadnji konec ladje enega mornarja, kateri je moral metati v vodo hrano. Mornarju je sledila dva dni in dve noči, nakar se je poslovila s tem, da je udarila z repom po vodi tako, da je nastalo večinski valovje na morju in potem je izginola. Otok, ki plava po vodi, je kapitan tudi videl na lastne oči. Časniški poročevalcem je zatrdil, da se nikoli ne napije tako, da bi ne vedel, kje je, ali da bi kdaj kaj napačnega videl.

* **Duhovnik — morilec.** V Ascoli Picenu se vrši že več dni sodna obravnavna proti duhovniku de Lembo, ki je obdolžen, da je nekega Spagnolija iz zasede ustrelil. Duhovnik je bil ljubimec žene ustreljenega, ki se je ločil od svoje žene, ker je dobil pri njej pismo zaljubljenega dekleta, ki je bila njena glava deset čevljev visoka in okrašena z velikimi rogmi. Kača je bila krotka in se ni bala, radi česar je poslal kapitan na zadnji konec ladje enega mornarja, kateri je moral metati v vodo hrano. Mornarju je sledila dva dni in dve noči, nakar se je poslovila s tem, da je udarila z repom po vodi tako, da je nastalo večinski valovje na morju in potem je izginola. Otok, ki plava po vodi, je kapitan tudi videl na lastne oči. Časniški poročevalcem je zatrdil, da se nikoli ne napije tako, da bi ne vedel, kje je, ali da bi kdaj kaj napačnega videl.

* **Duhovnik — morilec.** V Ascoli Picenu se vrši že več dni sodna obravnavna proti duhovniku de Lembo, ki je obdolžen, da je nekega Spagnolija iz zasede ustrelil. Duhovnik je bil ljubimec žene ustreljenega, ki se je ločil od svoje žene, ker je dobil pri njej pismo zaljubljenega dekleta, ki je bila njena glava deset čevljev visoka in okrašena z velikimi rogmi. Kača je bila krotka in se ni bala, radi česar je poslal kapitan na zadnji konec ladje enega mornarja, kateri je moral metati v vodo hrano. Mornarju je sledila dva dni in dve noči, nakar se je poslovila s tem, da je udarila z repom po vodi tako, da je nastalo večinski valovje na morju in potem je izginola. Otok, ki plava po vodi, je kapitan tudi videl na lastne oči. Časniški poročevalcem je zatrdil, da se nikoli ne napije tako, da bi ne vedel, kje je, ali da bi kdaj kaj napačnega videl.

* **Moralna propalost v Budapešti.** V Budapešti je več dramatičnih šol, ki vse materijalno dobro uporavajo, dasi se le malo gojenk tudi resišča za oder. Za vse to je vedela policija že zdavno, a »na sled«, je prišla še sedaj z razkritjem v dramatični šoli igralca Solymossyja. Preiskava je pokazala, da je v njegovih šoli bila dramska umetnost le preteza za neauevne nemoralnosti, za najnjiže orgije preživelim starem v perverzni bogatim mladičem. Solo je vodila gledališčna igralka Nina Palffy. Solo je bila nasproti hiši, v kateri so zloglasni nočni saloni. In v teh saloni je bilo ponoči vedno dovolj gojenk dramatične šole. Iz salona je bilo treba v zavod le telefonirati po gospice. Tudi je ravnateljica pošljala deklice po naročilu in za dobro nagrado h gospodom na stanovanja. Več gojenk je bilo tudi zabeleženih in pod kon-

trolo policije. Zato je jasno, da je policija vedela za vse nemoralnosti, a nastopiti je morala proti svoji volji še sedaj, ko so starši neke gojenke ovadili ravnateljico šole, da je njihovo hčerko izročila na milost in nemilost dvema pohotnežema. Za priče pozvane gojenke so izpovedovalo grozne grobje. Ravnateljica je vsa deklikotajočim vstopom zapeljala k moralni prodaji, ker jim je svetovala, kako si lahko dobre 1000 K. za vspisno in visoke honorarje, ki so jih morale plačevati za vsako podejeno vlogo. V veliki dvorani so se vršile vsak teden »glavne vaje« gojenku na tako skandalozne načine, da so razni pohotneži dobivali vstopnice, za katere so plačevali po 100 K. Tudi se je dognalo, da je mnogo deklet na boljših hiš brez vednosti staršev obiskovalo »večerni pouk« v tej šoli.

* **Zdravnik pri plesalki.** Baletna plesalka dunajske dvorne opere Mary je nedavno prijavila bolno z bronhijalnim kataram. K njej je prišel zdravnik dr. Edvard D., češ, da ga je poslalo ravnateljstvo opere, naj jo preišče, ali je resnično bolna. Plesalka se je branila, češ, da je že njen domači zdravnik napravil spričevalo. Zdravnik je vzel zaprt pismo ter rekel, da ga nese opernemu ravnateljstvu. Kmalu se je vrnil, češ, ravnateljstvo vztraja pri zahtevi, da jo mora preiskavati, toda temeljito, da se je plesalka razklica ter ga vrgla iz sobe. Kmalu pa je zvedela, da dr. D. ni gledališčni zdravnik ter ga tudi ravnateljstvo ni poslalo k njemu, da jo preišče. Tudi njenega spričevala ni izročil ravnateljstvu. Plesalka je vložila proti zdravniku tožbo zaradi žaljenja časti in

de v srednje šole na Češkem in Moravskem. Tozadnevi načrti so se že predložili načelnemu ministrstvu, in sicer se uvede streljanje v zadnjih dveh razredih gimnazij za poskušno kot neobvezni predmet. Na Tirolskem in Predarlskem imajo že na srednjih šolah tečejo za pouk v strelijanju.

* Nemški cesar o italijanski duhovščini. Italijansko klerikalno časopisje je zelo hudo na nemškega cesarja Viljema, ki se je povodom svojega bivanja v Benetkah zelo neugodno izrazil o katoliški duhovščini na Italijanskem. Ceser je rekel: »Vasi duhovniki ne razumejo ničesar o dragocenosti, ki jih držijo zaključenje v svojih cerkvah.«

* Iz življenja Grigorija Geršuna. Nedavno je bilo povedano, s kakimi slavnostmi je bil pokopan v Parizu ruski revolucionar Aleksander Grigorij Geršun. Sam ni nikoli nikogar usmrtil s svojo roko, niti ni nikoli vrgel na koga bombo, toda bil je duša mnogih strašnih zločinov. Geršun je le koval načrte ter iskal sredstev in načinov, da jih izvede. Po njegovi osnovi je bil ubit minister Sipjagin. Geršun je pregoril častnika Grigorjeva, da naj pri Sipjaginovem pogrebu ustreli načelnika sv. sinoda Pobjedonosceva. Geršunova beseda je bila silna, a s svojim mračnim, tajinstvenim pogledom je hipnozirala neodločno. Tako je bilo tudi pri častniku Grigorjevu. Dasi mu je obeta, da ustreli Pobjedonosceva, se mu je drugi dan zbulila vest ter je prišel k Geršunu, da mu odpove službo. Toda Geršun je znal tako vplivati na častnika, da je ta takoj zgrabil za nabit revolver ter sel na Njevski Prospekt, kjer je šel mimo Sipjaginov sprevod. Ko pa je zagledal Pobjedonosceva, sključenega v slabotnega starčka, se mu je zasmilil ter ga ni ustrelil. Nadaljnja Geršunova žrtev je bil minister Pleve. Leta 1904. je bil Geršun zaprt v petropavlovski trdnjavni, iz katere so ga prepeljali v sibirski ječ. Iz Sibiri je pobegnil skrit v sodu. Kot begunec je prišel na Japonsko, od tam v Ameriko, končno v Sveico, kjer je umrl.

* Napoleonova mlada leta. Dokler ni mladi Korzijane Napoleon Bonaparte prišel v šolo v Autun, ni znal niti besedice francosko. Potem je prišel v vojno šolo v Brienne. Tu Napoleon ni bil srečen, ker se mu je hudo tožilo po domu. Njegovo srce je bilo vedno pri domačih na Korzik. Neprestano je poizvedoval kaj počenjajo bratje, pošiljal je domov opomine in nasvete ter je bil s 15. letom pravzaprav poglavar rodbine. Sploh se ni brigal za ničesar drugega, kar kar za svojo rodbino, za Korziko in za vojaške znanosti. Klasične izobrazbe si sploh ni pridobil in njegov pravopis v šoli je bil strahovit. Največje veselje je imel za matematiko. Pri izpitu za topničarskega častnika ga je izpravaševal matematik Laplace, to je bil tisti Laplace, ki ga je 20. let pozneje v imenu tribunata in senata proglašil za cesarja. Kot mladi podčastnik je izpolnil zelo strogo svoje vojaške dolžnosti, toda njegova zvestoba kralju in Franciji ni bila mnogo vredna. V nekem pisusu svoji rodbini je izrekel upanje, da se bo Korzika odresla francoškega žarma, kakor se je odresla svoječasno Genovančanov. Kdor je imel simpatije za Korziko, je bil že njegov prijatelj. Ljubezen do skalnatne svoje domovine je ohranil do smrti, in še na smrtni postelji je bil vino z otoka Korzike, da so se njegovi spomini spajali z domovino.

* Dvojno presenečenje je doživel nedavno neki francoski slikar. Na svojem potovanju po Italiji je kupil staro sliko, ki se mu je zdela zelo dragocena ter jo je smatral za Tizianovo. Veliko skrbil mu je delalo, kako bi spravil sliko čez mejo, ker je v Italiji prepovedan izvoz starih umetnin. Končno mu je prišla srčna misel; z debelimi potezami je naslikal čez prvotno sliko portret kralja Viktorja Emanuela, in carinske oblasti niso delale nobenih ovir. V Parizu se je umetnik spravil s terpentinem in alkoholom na delo, da očisti svoj zaklad. In res, kmalu se mu je posrečilo, da je prisiljen portret kralja Viktorja Emanuela izginil s platna, toda — o groza — z njim pa je tudi izginil navidezni Tizian, in s platna je zrla na razočaranega umetnika karakteristična junaska glava — Garibaldija.

* Finska proti alkoholu. Majhna, toda kulturno napredna Finska prednjači vsem deželam in narodom v borbi proti alkoholu. Finski deželni zbor je bil izvoljen po revoluciji leta 1906. po najdemokratičnejšem volilnem redu, ki priznava popolno enakopravnost med moškimi in ženskami. Novi parlament je smatral za svojo prvo in najvažnejšo nalogo, da obvaruje deželo pred alkoholizmom. Preteklo jesen je sprejel finski deželni zbor zakon, ki prepoveduje pravljjanje, prodajo in prevoz predmetov, ki imajo v sebi alkohol. Iz-

vzeti so le medicinski in tehnični nameni. Vse prebivalstvo je želelo, da se ustvari tak zakon. Ko se je raznesla vest, da je parlament sklenil tak zakon, je bila zadnja vas svečano razsvetljena in povsed so se prirejale ljudske slavnosti. Da je narod tako prosvetljen, to je uspeh 40letne vsestranske agitacije. Ruska vlada sicer zavlačuje potrjenje tega zakona, in sicer iz ozirov na svoje trgovinske pogodbe, toda Finei se zanašajo, da končno bo le morala zakon potrditi.

* Boj duhovnikov pri mrtvencu. Med duhovniki kraja Calvi in Santa Agnese v Italiji obstaja že staro sovraštvo, ki se je preneslo tudi v prebivalstvo obojih krajev in ki se je pokazalo že parkrat na tako viden način. Ta mržnja je pa dospela tako daleč, da so se duhovniki zibili celo pri eirkvenem obredu. Nekega dne je v okolici imenovanih krajev umrl starec. Duhovniki kraja Calvi so s člani ondotnega pogrebne društva takoj odšli k cerkvi, se oblekli v obredno obleko in otorili mrtvaški sprevod. Med tem so bili duhovniki v Santa Agnese o tem obveščeni. Tu doli oni se so oblekli v obredno obleko in šli sprevodu nasproti. Srečali so se v neki ulici. Da ne bi kaj časa zamudili, so oni, ki so spremljali mrljča, dali postaviti rakev na tla, zaviali rokave in udarili na nasprotnike. Razvila se je ljuta bitka. Sovražniki so se tolkli s pestmi, svečami in kamenjem. Bilo je več krvavih glav, bilo bi pa tudi več mrtvih, da ni takrat prihitelo pet karabinijerjev, ki so razdrojili besne duhovnike in njih pristaše, ki so seveda posegeli v boj po zgledu svojih vnetih dušnih pastirjev. Nasprotniki so jo pobrali hitrih nog na vse strani in pustili mrtveca, kjer je bil in karabinijerjem ni kazalo drugega, kot ga odnesti na pokopališče. Storili so tako in ga pokopali brez duhovnika.

* Vzrok Tolstega bolezni. Sedaj ko je slavni grof Tolstoj zopet iz vaseke nevarnosti, se poroča iz Petrograda, kaj je vzrok njegovi bolezni. Pisatelj si jebolezen sam zakrivil vsled neprevidnosti. Med strahovitim snežnim vilarjem je šel starček peš na izprehod ter je zašel. V hudem mrazu je taval cele ure naokrog, dokler se mu je vendar posrečilo zopet najti pot. Pol zmurzel je prišel zvečer domov. Že drugi dan je jedil zopet na izprehod. Na ozki gazi je srečal sani, hotel se je izogniti ter je potegnil konja na stran. Pri tem je padel s konjem v zasneženo jamo, da je le konjeva glava gledala iz snega. Po trdem naporu je splezal iz snega na cesto, a komaj je prišel domov, vrnil se je z nekim kmetom na kraj nesreče, da sta vzdignila konja. Vsled tolikih naporov je drugi dan obležal.

* Lovski konj. Sloveči nemški lovec, grof Menhein, ki zna najboljše dresirati lovski pse, je izučil sedaj tudi svojega konja za lov. Konj je baje tako dresiran, da leže na zemljo ter čaka zajec, potem pa se spusti v dir za zajecem. Pri zasedovanju srn in jelenov preskače najhujša brezdana, potoke in visoke ograle ter teče toliko časa, da srna ali jelen pada v delovne utrujenosti. Konj zna celo po strmih stenah dirjati za divjo kozo. Ako zagleda na drevesu veverico, vzpmo se s prednjima nogama na drevo! Kadarnaleti na nevarno zver zabežati in tako rezgetati, da opozori gospodarja. — Tako poroča o konju neki nemški časopis za — lovec.

* Duhovnik — ubijalec zaradi ljubezni. V italijansko mesto Lacedonijo se je vrnil nedavno iz Amerike 25letni duhovnik Vincent Diapejia. Nastanil se je pri svojem bratu, ki se je oženil z 19letno izredno lepo Karolino Puožzi. Duhovnik se je smrtno zaljubil v svojo svakinjo ter ji razkril in vsiljeval svojo ljubezen, toda mlađa žena je ostala krepostna. Prevzela ga je toliko strast, da jo je hotel prisiliti z revolverjem v roki, a ker se tudi taki grožnji ni vdala, je sprožil ter jo zadel v srce. Ubijalec je hotel nato pobegniti, toda na kolodvoru so ga prijeli.

* Afera grofice Zamoyske. Svoječasno je zbulido veliko senzacijo posebno v aristokratskih krogih, ker je poljska grofica na potovanju zginila za več dni, a pozneje je vsa zmedena pripovedovala, da jo je neznani ropar omotil na železnici, potem pa jo imel v neznanem kraju pri sebi zaprt. Začela se je marljiva preiskava, a sedaj je policija dognala, da si je grofica celo reparsko afero izmislila, dočim je v resnicu le presleparila svojega moža ter prezivela dva dni pri svojem ljubčku.

* Heine v Afriki. Veliki nemški lirik Heine nima sreče v domovini. Dasi je Nemčija posejana z vsakravnimi spomeniki, nima za Heineja prostora. Nemci ne morejo odpristiti Heineju njegove pikre satire na nemško »špisario« in njegovega židovskega pokolenja. Ceser pa pesnik ne dobi v domovini, to je dobil v Afriki med Hotentoti. Majumbu je neki Heinejev čestilec ter je postavil nesmrtniku spomenik z napisom:

»Tukaj, kjer božanska priroda še ne vprašuje ne po kristjanu ne po židu, je treba misliti le na človeka, na pesnika, na sijaj njegovih pesmi.« * Žeblje in šivanke je jedla. Neko 17letno dekle v Kirschbergu v Pruski Šleziji se je hotelo usmrtni in je jedlo v ta naen žeblje in šivanke. Smrt pa le ni hotela nastopiti in dekle se je dalo operirati. Našli so v njej 1413 žebljev in vijačkov ter 180 šivanek, med temi dve veliki, ki so ju odstranili iz otekline, ki se je napravila na dekljinem telesu. Vse te najdene reči so tehtale 2 kili.

* Velike zlate rudnike so našli pred 4 meseci v Sierra Nevadi, 65 km od Rena trije iskalc zlata. Ko se je to zvedelo v Reno, je takoj 200 zeleničnih delavcev zapustilo delo ter so šli iskat zlato. Od vseh strani so začeli prihajati tisoči delavcev, in danes stoji tam že celo »mesto«, ki šteje 100.000 prebivalcev. Ta velika naselbina se imenuje Rawhide. Cena zemljišč je v par tednih poskočila neznanško. Svet, ki je bil dosedaj cenjen na 40.000 frankov, velja danes 15 milijonov.

* Koliko žita se pridela v Evropi. Glavno hrano vsem narodom daje žito, a le dve državi v Evropi, Rusija in Avstro-Ogrska sta tako srečni, da pridelat vec žita, kakor ga potrebuje lastno prebivalstvo. Iz teh dveh držav se zalagajo z žitom vse druge evropske države. Lastni pridelek žita na Francoskem bi zadostoval le za 333 dni, na Nemškem za 311 dni, v Italiji za 289 dni, na Španskem za 280 dni in na Angleškem le za 187 dni. V slučaju vojske bi potenček bilo mogoče Anglijo že v pol leta direktno izstradati, ako bi se posrečilo državo od vseh strani zapreti, kakor je to poskusil neko Napoleon I.

Knjigovnost.

— »Ljubljanski Zvon«. Vsebina Levstik: Verzi. Kralj. Mlada aprilskega zvezka: 1. Vladimir in Rais. Stud. Bajke o mladosti. 2. Ivan Cankar: Pravčena kazenska.

3. Vladimir Levstik: Tri ptiči. 4. Dr. Jos. Tomincsek: Slavni bedna Italija. 5. Vojeslav Molè: Ob morju. 6. A. Ašker: Ribniška čarovnica. 7. Ivan Lah: Signora Bianca. 8. Podlimbarski: Iz starih zapiskov. 9. Milan Pugelj: Vida. 10. Fr. Strnad: Sodoma. 11. L. Pintar: Satura. 12. Knjizevne novosti. Dr. Iv. Merhar: Ivan Cankar: Zgodbe iz doline Šentflorjanske. — »Slovenska Solska Matica«. — Rado Murnik: Najhujši sovražniki. — Josip Kožuh: Navodilo v kartografskim osnovam. — Grof Lev N. Tolstoj: Tri povesti. 13. Glasba. Janko Leban: Hrabrošlav Volarič: I. Divja rožica. II. Slovenskim mladenkom. 14. Gledališče. Dr. Fr. Zbašnik: Slovensko gledališče. A. Drama. B. Opera. Dr. Vl. Foerster: Adama Minhejmerja opera »Mazepa«. 15. Medrevijam. Dr. Fr. I.: Trdinovi »Bahovi huzarji in Iliri«. — Dr. Fr. Iliešič: Časopis za zgodovino in narodopisje. — »Slovenski Branik«. — Dr. Fr. I.: »Slovenský Přehled«. — Dr. Jos. Tomincsek: Brankovo Kolo. — Dr. Jos. Tomincsek: »Srpski književni Glasnik«. — Dr. Jos. Tomincsek: »Zvon«. — La Revue Slave. 16. Slovenski in preglede. »Slovenske Matice« 157. odborova seja. — Dr. Fr. Iliešič: Danilo Marjanovič. — Simo Matačulj: Listnica uredništva.

— »Slovenski Pravnik« ima v štev. 3. naslednjino vsebino: 1. Dr. M. Dolenc: Nove smeri v kazenski vedi. 2. Dr. Alojzij Gradnik: Ali zadostuje za vknjižbo zastavne pravice, da zadolženo podpiše samo dolžnik? 3. Iz pravosodne prakse. Civilno pravo. a) Prijateljske usluge ali pa odplačna službena opravila? Določitev pavšalne nagrade za raznovrstne, tekom daljše dobe ponavljajoče se usluge. b) Nasprotnik priziva, ki v zmislu §-a 468., odst. 2. c. pr. r. ni podal privzivnega priobečila, ne more zahtevati povračila stroškov prizivnega postopanja, ako je bil priziv v nejavni seji zavrnjen. Tu velja § 54. c. pr. r. ne pa analogija §-a 484. odst. 3 c. pr. r. Kazensko pravo. K razlagi §-a 8. št. 2 zakona v varstvo volilne in zborovalne svobode z dne 26. januarja 1907, drž. zak. št. 18. 4. Izpred državnega sodišča. Med javno življenje spada tudi promet; zategadel se je v deželi navadnega jezika tudi pri javnih napisih (izveskih) ne sme uradoma prepovedati. Pogoji za rabo javnega blaga ne smejo pospeševati enostranskih narodnih namenov.

5. Dr. Marijan Derenčin. 6. Književno poročilo. 7. Razne vesti. — »Slovenski Sokol« ima v št. 3. naslednjino vsebino: 1. Telovadba v estetičnem oziru. 2. Telovadba na zletu v Pragi. 3. Proste vaje za I. zlet gorenjskih sokolskih društev v Kranju leta 1908. 4. Vestnik slovenskega Sokolstva. 5. Raznoterosti.

— O reformi mature. Napisao dr. J. Tomincsek. Preštampeno iz »Nastavnoga Vjesnika«. U Zagrebu.

V tej slovenski pisani razpravi se zavzema prof. dr. Tominšek za ohraitev mature.

Vse tu naznajene knjige in listi se dobivajo v »Narodni knjigarna na Jurčičevem trgu št. 3.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Tatvina. France Kržmanec, 19 let starci slikarski pomočnik v Ljubljani, in 20 let starci Jožef Mlakar, delavec v Spodnji Šiški, sta po noči na 3. marca t. l. Adolfu Schnablu v Ljubljani vzela cinkasto pločevino in jo prodala. Obsojena sta bila vsak na 6 mesecev ječe.

Zaradi hudodelstva zoper nepravnosti je bil obsojen mizarski pomočnik France Kunec od D. M. v Polju po tajni razpravi na 6 mesecev težke ječe.

Očeta sovražni. France Dobnik, posestnik na Rakovniku, mrzi svojega očeta in je imel zaradi tega že enkrat sitnosti pri sodišču. Dne 24. januarja t. l. zvečer je prišel ob dolženec nekoliko pijač pred stanovanje svojega že 74 let starega očeta, ter je s kolom udaril po oknu, da sta se dve šipi razsuli. Ko se je na to oče oglašil pri drugem še zapretem oknu, je zagnal sin kol v šipe ter zadel očeta nekoliko na čelo. Dobnikar pravi, da ni nameraval vreči kol v šipe, marveč v zid, kar se mu pa ni verjelo. Obsojen je bil na 6 tednov težke ječe.

Boj z dežnikom. Anton Kreml, posestnik na Rakovniku, mrzi svojega očeta in je imel zaradi tega že enkrat sitnosti pri sodišču. Dne 24. januarja t. l. zvečer je prišel ob dolženec nekoliko pijač pred stanovanje svojega že 74 let starega očeta, ter je s kolom udaril po oknu, da sta se dve šipi razsuli. Ko se je na to oče oglašil pri drugem še zapretem oknu, je zagnal sin kol v šipe ter zadel očeta nekoliko na čelo. Dobnikar pravi, da ni nameraval vreči kol v šipe, marveč v zid, kar se mu pa ni verjelo. Obsojen je bil na 6 tednov težke ječe.

Boj z dežnikom. Anton Kreml, posestnik na Rakovniku, mrzi svojega očeta in je imel zaradi tega že enkrat sitnosti pri sodišču. Dne 24. januarja t. l. zvečer je prišel ob dolženec nekoliko pijač pred stanovanje svojega že 74 let starega očeta, ter je s kolom udaril po oknu, da sta se dve šipi razsuli. Ko se je na to oče oglašil pri drugem še zapretem oknu, je zagnal sin kol v šipe ter zadel očeta nekoliko na čelo. Dobnikar pravi, da ni nameraval vreči kol v šipe, marveč v zid, kar se mu pa ni verjelo. Obsojen je bil na 6 tednov težke ječe.

Boj z dežnikom. Anton Kreml, posestnik na Rakovniku, mrzi svojega očeta in je imel zaradi tega že enkrat sitnosti pri sodišču. Dne 24. januarja t. l. zvečer je prišel ob dolženec nekoliko pijač pred stanovanje svojega že 74 let starega očeta, ter je s kolom udaril po oknu, da sta se dve šipi razsuli. Ko se je na to oče oglašil pri drugem še zapretem oknu, je zagnal sin kol v šipe ter zadel očeta nekoliko na čelo. Dobnikar pravi, da ni nameraval vreči kol v šipe, marveč v zid, kar se mu pa ni verjelo. Obsojen je bil na 6 tednov težke ječe.

Boj z dežnikom. Anton Kreml, posestnik na Rakovniku, mrzi svojega očeta in je imel zaradi tega že enkrat sitnosti pri sodišču. Dne 24. januarja t. l. zvečer je prišel ob dolženec nekoliko pijač pred stanovanje svojega že 74 let starega očeta, ter je s kolom udaril po oknu

Darila.

Upravnštvo našega lista so darovali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda:
 Sl. »Strelski klub« pri »Novem svetu« 10 K
 20 h. Gosp. Lovro Testen, postajenčnik v
 Podbrdu nabral v veseli družbi 3 K. Gosp.
 Rudolf Kump, učitelj v Cerknici 22 K, katere
 je po zaslugu gospoje notarjeve Gregorčeve
 v Litije nabrala vesela družba pri Strglalu v
 Begunjah. G. Valentina Špendetova v Ribni-
 ci 20 K, katere je nabrala pri odhodnici
 Dragana Vorgiča v Gido Setine v Ko-
 sevju med kočevskimi Slovenci, katerih geslo
 je: »Dokler obteka Kulpa nas, in Ribnica nas
 brani, Kočevce naše stresa glas: »Mi krepki
 smo Slovani!« — G. Josip Lipovec, učitelj
 v Bukovju pri Postojni 21 K, ki so bili na-
 brane v gostilni g. Jurca iz Gorenja ob priliku
 proslavlja zmage narodno-naprednih volilcev
 občinski volitvi občine Bukovje. Gg.
 Toni Iglič in Al. Drenovec med prijatelji
 pod geslom: »Družba dobro le uspevaj, Slo-
 vencem zemljo Ti razširi« 4+0 K. Sl. Poso-
 jilnica v Rajhenburgu 10 K. — G. Marica
 Švigel v Cerknici 5 K s pristavkom: Kdor
 noče nosljati, mora za Cirila in Metoda pla-
 titi! G. Iva Zupančič v St. Vidu na Planini,
 nabrala na Planini in v St. Vidu 4 K. —
 Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

III. izkaz darov, poslanih Dija-
 skim kulinji v Kranju. Od 8. januarja
 do 1. aprila 1908: Antonija Tršina iz
 Senčurja 5 K, kaz. porav. Ribnikar
 ca. Markun 20 K (po adj. Antloga),
 Štempihar Fr. — Sajovic Mar. 6 K
 (po adj. dr. Treo), Grašič ca. Štefe
 10 K (po dr. J. Kušarju), dijaki za
 decembra 84 K, župnik Al. Kummer
 v Stari Loki 4 K, župnik Fr. Kušar
 v Mengšu 20 K, P. B. Vovk v Breži-
 cah 4 K, Janko Sajovic 500 K (dar
 kranjskih gg. trgovcev namesto no-
 veletnih daril svojim odjemalecem,
 neimenovan Šenčurjan 5 K po
 upravn. »Gorenje«, profesorski
 kolegij za februar 9 K, meščan za fe-
 bruar 19.60 K, prof. Malnar najde-
 nih 22 h, sodnik Al. Seliškar v Se-
 nčurju 10 K, trije Ljubljancani (J. S.
 W.) na Javorniku pri boljšem evi-
 ku 3 K, gospa Marija Steinbauer 4
 krone mesto vence rajni gospodični
 P. Ulrich, Kreditno društvo v Kra-
 nju 50 K, dijaki za januar 60 K, L.
 S. za pahljačo 1 K, B. ar. mesto
 vstopnine 1 K, Miha Koselj v Za-
 dragi 3.18 K, kaz. por. Miha Bajt ca.
 Jos. Grile 15 K (po adj. Antloga),
 profesorski kolegij za marec 10 K,
 dr. Herle za zveplenje 10 h, meščani
 na marec 38.60 K, kaz. por. Mar. No-
 novak ca. Val. Štern 10 K in Frančiška
 Grošelj ca. Mar. Globočnik 5 K
 (tobojno po adj. Antloga), Ivan Topo-
 riš, e. kr. sodni adj. v Ribnici 10 K,
 letni prispevki mestne občine Kranj
 za 1908 500 K, dr. Ant. Arko iz
 Škofje Loke 10 K, dijaki za februar
 71 K. A. Pekovec v Bašlju 1 K, vese-
 la družba pri Geigerju 2.55 K in go-
 spodična Mar. Zlischmann v Kranju
 12 K. — Odbor izreka vsem p. t. da-
 rovalcem in darovalkam najsršnejšo
 zahvalo za prispevke; zajedno pa pro-
 si vse prijatelje in odbornike Dijaške
 kulinje za izdatno pomoč. Za hrano
 je bilo treba plačati že samo v II. teč.
 799.24 K in bo še za ostale 3 meseca
 okoli 1750 K stroškov, za katere še
 ni pokritja. Apelujemo toraj na
 usmiljenja sreca, da priskočijo odboru
 na pomoč!

Umrl so v Ljubljani.

Dne 1. aprila: Ivan Zupančič, delavec,
 65 let, Dunajska cesta 29. — Henrik Ulrich
 tobačne režije pristav, 45 let, Zaloška c. 2.

V deželini bolnici:

Dne 28. marca: Antonija Šidar, delavka,
 36 let. — Josip Lenarčič, delavec, 59 let.

Dne 30. marca: Anton Kratzer, pekarski
 pomočnik, 42 let. — Josip Dolinar, kajžar,
 38 let. — Anton Velkovrh, dñinar, 65 let.

Maria Jager, kuharica, 32 let.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vladno va-
 bimo na novo naročbo, stare gospode
 naročnike pa, katerim bo potekla koncem
 meseca naročnina, prosimo, da jo o
 pravem času ponovite, da posiljanje ne
 prenehata in da dobé vse številke.

SLOVENSKI NAROD

velja v Ljubljani na dom dostavljen:

Vse leto .. K 24.— Četrta leta .. K 6.—

Poletna .. „ 12.— En mesec .. 2.—

V upravnosti prejemam na mesec K 190.

S posiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto .. K 25.— Četrta leta .. K 6.50

Poletna .. „ 13.— En mesec .. 2.30

Za Nemčijo vse leto 28 K. Za Ameriko

in druge dežele vse leto 30 K.

Naroča se lahko z vsakim dnevom,
 a hkrati se mora poslati tudi naročnina,
 drugače se ne oziramo na dotično na-
 ročilo.

Pri reklamacijah naši se navede vedno
 dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po potekli
 naročnini brez ozira vsakemu, kdor je
 ne vpadne o pravem času.

Upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

Upravnštvo našega lista so darovali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda:

Sl. »Strelski klub« pri »Novem svetu« 10 K

20 h. Gosp. Lovro Testen, postajenčnik v

Podbrdu nabral v veseli družbi 3 K. Gosp.

Rudolf Kump, učitelj v Cerknici 22 K, katere

je po zaslugu gospoje notarjeve Gregorčeve

v Litije nabrala vesela družba pri Strglalu v

Begunjah. G. Valentina Špendetova v Ribni-
 ci 20 K, katere je nabrala pri odhodnici

Dragana Vorgiča v Gido Setine v Ko-
 sevju med kočevskimi Slovenci, katerih geslo

je: »Dokler obteka Kulpa nas, in Ribnica nas
 brani, Kočevce naše stresa glas: »Mi krepki
 smo Slovani!« — G. Josip Lipovec, učitelj

v Bukovju pri Postojni 21 K, ki so bili na-
 brane v gostilni g. Jurca iz Gorenja ob priliku

proslavlja zmage narodno-naprednih volilcev

občinski volitvi občine Bukovje. Gg.

Toni Iglič in Al. Drenovec med prijatelji

pod geslom: »Družba dobro le uspevaj, Slo-

vencem zemljo Ti razširi« 4+0 K. Sl. Poso-

jilnica v Rajhenburgu 10 K. — G. Marica

Švigel v Cerknici 5 K s pristavkom: Kdor

noče nosljati, mora za Cirila in Metoda pla-

ti! G. Iva Zupančič v St. Vidu na Planini,

nabrala na Planini in v St. Vidu 4 K. —

Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala! Živel!

— Skupaj K 99.60. Srčna hvala

Spretna učiteljica za priporoča za poučevanje o igranju na citre.

Cene zmerne. Pouk doma in izven doma. Ponudbe in vprašanja naj se pošljajo na gospodinjo Erno Obrekar, Branilčična cesta št. 7, L nadstropje v Ljubljani.

Strojnika

ali izprashenega kurjača, neoženjenega, treznega in poštenega, ki je razume na acetylenko luč, išče za parni motor uprava kopališča Stubičke Toplice. Mesečna plača 50 K in popolna oskrba. Nastop 1. maja. 1196

Blagajne, varne proti požaru in vlomu, "Fox" pisalni stroji, ameriško poštivo za pisarnice cene nego kjerkoli. — **Bečko skladiste blagajna,** delničarsko društvo Zagreb, Dlica 22. 8244-77

Ceno češko posteljno perje! 5 kg novega skubljenega K 12—, belega, tako mehkega skubljenega K 18—, K 24—, snežno belega, mehkega, skubljenega K 30—, K 36—. Pošilja se franko proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitju poštnih stroškov. Benedikt Sachsel, Lobes 35. pri Plznu na Češkem. 1086 2

Prodaja.

V sredo, dne 8. aprila t. l.
ob devetih dopoldne
se bodo zaradi opustitve vrtnarje
razprodajale vsake vrste

cvetlice

v lončenih iz lesnih posodah po najnižjih cenah. J. G., vrtnarstvo na Poljanškem nasipu št. 16. 1214

Izšla je povest :: ::

**Čez trnje
do sreče.**

spisal M. Senčar :: ::
Izbajajoč v podlistku "Slovenskega Naroda" je ta povest vzbujala največje zanimanje zaradi svojega nad vse interesantnega dejanja. Snov te povesti je zajeta iz resničnega življenja, povest je spisana po resničnem dogodku in sicer tako, da človek ne more knjige deti iz rok, dokler je ni prečital. :: ::

Cena K 120, s pošto 20 v več.

Dobiva se v :: ::

NARODNI KNJIGARNI
Jurčičev trg št. 3 ::

**: Najhujši:
sovražniki.**

Lahko umevna razloga o roditeljih nalezljivih bolezni. :: ::

Spisal Rado Murnik.

Cena 60 v., s pošto 70 v.

Ta poučna razprava se bero kakor kaka povest. Vsaka hiša bi morala imeti to knjizico, da spožna najhujše sovražnike človeškega zdravja.

Dobiva se v

"Narodni knjigarni".

Slovenska agentura

v inozemstvu išče zanesljivega nastavljence za železniško službo in nekoliko korespondence, ne preko 35 let starega; potrebita je slovenščina ali hrvaščina. Prednost imajo ponudniki, ki so že bili v Severni Ameriki, ki temeljito pozna avstrijske in severoameriške razmere. Pisemne ponudbe s popisom življenja in fotografijo pod "R. K. 1465" na firmo Haasenstein & Vogler, A.-G. Inomost.

Večje množino praznih, dobro ohranjenih

1213

zabojev

različne velikosti predv. Karel Puppis, trgovec v Logatcu.

Istotam je napredaj dva para

enoletnih pavov

Cene po dogovoru.

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Forlach)
na Koroskem

priporoča v izdelovanju vaskovrsnitih puščak za lovce in strelce po najnovnejši sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predstavlja stare samokresnice, vspremja vsako vrsto popravila, ter jih točno in dobro izvrši. Vse puške so na c. kr. prekrite alnicu in od mene prekušene. Hrast vani omenki zastoni. 14

Delavski red

opekarnice

je ravrokar izšel v založbi
NARODNE KNJIGARNE
v Ljubljani.

Sestavljen je točno po dolžbah veljavnih zakonov in v smislu tozadnevnih navodil ministrstva.

Ta delavski red mora biti nabif v vseh opekarnah.

Cena 50 v., s pošto 60 v.

Št. 525.

1163

Razglas.

Mestno županstvo v Rudolfovem razpisuje službo

blagajnika

z začetno letno plačo 1200 K ter tremi petletnicami po 200 K. Po enoletnem zadovoljivem službovanju se potrdi blagajnik stalno v službi.

Službo bode nastopiti že 15. aprila 1908.

Dvojnega knjigovodstva ter slovenskega in nemškega jezika v govou in pisavi popolnoma zmožni prosilci naj vlože z dokazili usposobljenosti in izpričevali dosedanjega službovanja opremljene prošnje

do 10. aprila 1908

podpisemu županstvu.

Mestno županstvo v Rudolfovem

dne 1. aprila 1908.

S. pl. Sladovič, mestni župan.

Slaven, ker čuva prtenino.

vsed bleščeče beline, ki jo dobi prtenina.

ker ne dobi prtenina po pranju prav nikakega duha

ker je zelo poceni in se pri pranju prihrani mnogo časa.

Absolutno neobhodno potreben

je za vsako dobro urejeno gospodarstvo.

MINLOS' PRALNI PRASEK

ZAKOŘEN MOŽ SE GADRŽE MILIONI.

Pri uslužbenem za poslovanjem, ki je brez pred ponarejanjem, ki je brez vseke vrednosti.

Dobiva se v trgovinah z drogerijami, s kolonialnim blagom in z milom.

Na debelo pri L. MINLOS, Dunaj I. Mölkerbastei 3.

Gospodična

ki je dovršila trgovski tečaj, popolnoma zmožna nemščine in slovenščine v govoru in pisavi, ima praks v trgovini in pisarni ter spretnost v steognografiji in strejepisu. išče primarno službo. Nastoplahko takoj.

Ponudbe na uprav. "Slovenskega Naroda" pod "K. S. 100". 1126-3

Avtom. pasti na veliko.

Za podigne fl. 2—, za malji fl. 1:0 Ujem se jih brez razdrostva v eni noč do 40. duha ne ostane, nastavlja se samo "Eclipse", past za ščurke, ki jih ujame v eni noč na tisoče. Stane fl. 1:2. Povod najbolji uspeh. Razpoložja po povzetju J. Schüller, Dunaj II, Kurzbaugasse 4/30

Premnoga zahval in priznanj 2971-8

Tiskovine

odvetnike in notarje

ima v zalogi

Narodna knjigarna

v Ljubljani.

Troškovniki à 5 v.

Pooblastila za civilno in kazensko zastopstvo à 5 v.

Notarski akti na nadavnem kancelijskem papirju à 5 v.

na fiumem dokumentnem papirju à 15 v.

1163

Razglas.

Mestno županstvo v Rudolfovem razpisuje službo

blagajnika

z začetno letno plačo 1200 K ter tremi petletnicami po 200 K. Po enoletnem zadovoljivem službovanju se potrdi blagajnik stalno v službi.

Službo bode nastopiti že 15. aprila 1908.

Dvojnega knjigovodstva ter slovenskega in nemškega jezika v govou in pisavi popolnoma zmožni prosilci naj vlože z dokazili usposobljenosti in izpričevali dosedanjega službovanja opremljene prošnje

do 10. aprila 1908

podpisemu županstvu.

Mestno županstvo v Rudolfovem

dne 1. aprila 1908.

S. pl. Sladovič, mestni župan.

ker čuva prtenino.

vsed bleščeče beline, ki jo dobi prtenina.

ker ne dobi prtenina po pranju prav nikakega duha

ker je zelo poceni in se pri pranju prihrani mnogo časa.

Absolute neobhodno potreben

je za vsako dobro urejeno gospodarstvo.

MINLOS' PRALNI PRASEK

ZAKOŘEN MOŽ SE GADRŽE MILIONI.

Pri uslužbenem za poslovanjem, ki je brez pred ponarejanjem, ki je brez vseke vrednosti.

Dobiva se v trgovinah z drogerijami, s kolonialnim blagom in z milom.

Na debelo pri L. MINLOS, Dunaj I. Mölkerbastei 3.

Naučiti se želim hitre in dobre

slovenskega jezika.

Ponudbe s pogoji pod "dobro slovensko" uprav. "Sl. Naroda". 1201

2 krojaška pomočnika

sprejme 1118-3

Vincencij Soršak, Sp. Šiška 95.

Radi preselite se edda takoj ali za maj

soba s kuhinjo

Poizve se na Bleiweisovi cesti št. 11 v III. nadst. 1200-1

2 čevljjar. pomočnika

za mešano delo sprejme takoj Ivan Zamijen na Kongresnem trgu v Ljubljani. 1148-3

Graditelji orgelij

lahko cenó kupijo velik orchestrion z mnogimi registri, pločevinati glasbili, bobni itd. v popolnoma dobrem stanju, treba je samo majhne poprave.

Vprašanja na upravnštvo "Slov. Naroda". 1197

5 stavbnih parcel

je naprodaj

v Hradeckega vasi št. 28. Zidati se smajo majhne, pritlične hiše.

Več pove Jernej Hlebš, posestnik ravnotam. 1112-3

Kaj je

na ceneša mast?

jedilna mast

Ni samo v ceni nižja nego vsaka druga mast, ampak tudi izdatnejša. Vzeti je 15 do 20% manj nego presnega masla ali svinske masti, potem imajo jedila izvrsten okus. Zahtevate jedilna mast Ceres z velikonočnimi podobicami na ovitku.

Več mizarjev

in čevljarjev

sprejme takoj Fr. Žnidarič, Šapjane, Istra. 1171-2

Pozorišno

BLUZE

največja izbera v svili in drugem

z nödnenim blagu tudi po meri.

Vsakovrstna krila, peri o

in otročje oblike

priporoča po najnižjih cenah

Knjigovodja

enem izurjen slovenski in nemški respondent, se sprejme s 1 mantom. Prednost imajo oni, kateri so učenštine popolnoma večji. 969-6 Tozadevne ponudbe sprejema Popovič, Cerknica pri Rakeku.

V najem se da velik hlev

dvanajstero živine in zraven spa-joče gospodarsko poslopje. Več se izve v trgovini P. Lassnik Ljubljani. 1199 1

1000 metrskih centov

ivega apna se proda. 1189-1

Več pove Ivan Gruden, trgovec apnom v Godiču, pošta Kamnik.

Spretnega 1206-1

polirja

in več dobrih darjev in fasaderjev preme stavba tvrdka Josip Hronik na Bledu.

Išče se za takojšnji nastop

rg. pomočnik

trgovino z mešnim blagom. rednost imajo tisti, ki se spoznajo i usnu. Plača po dogovoru. 1162-2

Tvrda Ivan Stöckl Stari trg pri Rakeku.

Velika 1125-3

vežna vrata in portala z dvojnimi vratami

prodajo na Jurčičevem trgu št. 3 pri g. A. Stuppanu.

Proda se prostovoljno z zraven stoečo majhno hišico, pripravno za prodajalnico ali obrt, vrtom ter dva orala k hiši priprajočega gozda. Posestvo leži poleg cesti proti Šepjanji vasi. Kupna cena 17.000 K.

Natančnejše se pozve pri lastniku posestva na Sv. Petra nasipu 57 trično ali pa pismeno pri upravnici „Slov. Naroda“ pod štev. 1210.

Opatiji se je otvorila koncesijonirana

osredovalnica za delo in službe. Ivan Kudrna v Opatilji Vila Starčević. 1016-3

Predhodna objava.

Grand Cirkus Colosseum

dospo v Ljubljano, kjer bo velikonočno nedeljo, dne 19. aprila t. l.

prva predstava

s specialitetnim spo- redom prve vrste. ::

Cirkus je najelegantnejše opremljeno z vsem confortom, oskrbljen s 6 električnimi obločnami in zavarovan proti vsakemu vremenu. Prostora je za 2000 oseb. 1176

se matančene dnevni lepkaki.

R. Horváth, ravnatelj in lastnik.

Trgovski pomočnik

dobro izurjen v trgovini z mešanim blagom kakor tudi

Učenec

se sprejmeta takoj pod ugodnimi pogoji.

LEOPOLD LAVŠ

1155 v Tržiču na Gorenjskem.

3

Dobro idoča stara špecerij, trgovina, prodaja žganja in vina ter trafika

nasproti velike cerkve na glavni cesti v obljubenem kraju (zdravilišče) se zaradi rodbinskih razmer pod povoljnimi pogoji takoj proda. Letni pro- met 70-80.000 kron. 1166-2

Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Spretnega 1206-1

ženitna ponudba.

Uradnik s pravico do pen- zije išče tem potom go- spico ali vdovo brez otrok s premoženjem v zakon.

Ponudbe naj se blago- volijo poslati v Gradec, glavna pošta, poste restante pod „F. 24“. 1179

Pisma brez polnega imena in slike se prezirajo.

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1166-2

1

SVETOVNOSLAVNI FERNET-BRANCA

Pekarija

v Ljubljani se da za majev termin
v najem.

Natančne pove uprav. "Sloven-
skega Naroda". 1138-3

Panorama-kosmorama 1182

Dvorski trg št. 3
pod "Narodno kavarno".

Zadnji
dan:

Francoska Švica.

Ženitna ponudba.

Ugleden in inteligenten trgovec na Hrvaskem, vdecve, popolnoma čil in zdrav, srednje starosti, rimokatolik, bi poročil simpatično vdovo ali gospodično ne izpod 30 let staro. Pogojo: dobroščnost, dobra gospodinja in primerni imetek. — Samo resne ponudbe ev. s fotografijo naj se naslavljajo pod polnim zaupanjem na upravn. "Slov. Naroda" pod šifro „A. B. G.“ 1192 Posredniki izključeni.

Najboljše ure

čež 30.000 kupljenih!

1'45
gld.
3'25
gld.

Dobro idoča niklasta remontoirka s sekund. kazalcem žurna 1 gld. 45 kr. — Gloria srebrna remontoirka lepo gravirana s sek. kazalem, 36 urna 1 gld. 70 kr. — Pristno pozlač. remontoirka, Ia švic. kolešja, 33 urna 2 gld. 35 kr. — Roskopf patent remontoirka, dvojni pokrov 3 gld. 25 kr. — Amer. double zlata remontoirka z lepimi 3 gravir. pokrovci 3 gld. 60 kr. Za vsako uro Svetlo pismeno jamstvo.

Po povzetju pošja. 1188

S. KOHANE Izvoz ur Krakov št. 358.

Za neugajajoče denar nazaj.

Nešteto ponaročil od dostojaštvencev in dr. Cenovniki zastonj in poštne prosto.

SUKNA

in modno 1047-5
blago za obleke
priporoča firma

Karel Kocian
tvorica za sukno
v Humpolcu
na Češkem.

Tvorniške cene. Vzorci franko.

288-118

tyrdke FRATELLI BRANCA v MILAN

EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU

JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODÖNA GRENOČICA NA SVETU

Neupričiva v vsaki družini! Dobiva se v Ljubljani ipri: J. Buzzi, Anton Staculu; slaćičarni Jak. Zalaznika.

Kinematograf „Edison“

V sredo in soboto nov spored.

Včer se razvidi iz lepakov.

Dunajska cesta

nasproti kavarne „Evropa“

1183

Hiša

1145-8 ob glavnem cesti bl. Ljubljane, kjer je t. mala trgovina se prodaja

Vprašanja pod „Ljubljana“ p. ste restante Ljubljana do 15. apr. 1908.

Inženir - hidrotekti 3664

Konrad Lachnik, Ljubljana

Beethovenove ulice štev. 4. Brzojavl: Lachnik-Ljubljana

Vodovodi
kanalizacije, kopalische naprave

Projekti in izvršitev pri domači
specialni tvrdki
(tehn. zvez. mnenja ob poveritvi
gradbe zastonj).

Kdor hoče kupiti zavitek za 6 vinarjev,
naj zahteva izključno

V 191-2

„Ottoman“

cigaretni papir.

Istrijanske
vinske kleti
firme

Pietro Rocco & Comp.
v Rovinju 1115-4

priporočajo vina lastnega pridelka,
terane, moškate, reloške in relo-
ške najfinješe kakovosti ter najfi-
nejsi, najčišči vinski tropinevec,
orrant v sodcih od 56 litrov naprej
franko na postajo ali kopalische Rovinj
po najkulantnejših, najnižjih cenah.

Vzorci na zahtevo zastonj.

5000 kron zaslužku

plačam onemu, ki mi dokaze, da moja
čudesna zbirka

600 kosov samo za fl. 2'50

ni priložnosti nakup in sicer:

Pristava švicarska pat. sist. Roskopf žepna
ura, točno regul. in ki natančno gre, s 3letno
tovorniško pismo garantijo; ameriška double-
zlatna oklepna verižica; 2 amer. double-zlata
prstana (za dame in gospode); angl. pozlačena
garnitura: manšetni, ovratniški in naprni gumbi;
šdelni amer. žepni nožek; elegantna svilnata
kravata najnovješega kroja, barya in vzorec po
želi; prekrasna naprsna igla s simili-briljantom;
mična damska damska broža, poslednja novost,
koristna žepna toaletna garnitura; elegantna
pristava usnj. denarnica; par amer. butonov z
imit. žlahtnim kamnom; pat. angl. vremenski
tikamer; salonski album s 36 metn. ter naj-
lepšimi pogledi sveta; prekr. koljé za na vrat
ali v lase in pristavi jutrovskih biserov;
b. indiški čarovnikov - razvedre vsako družbo
in še 350 razl. predmetov, koristnih in neu-
tralnih pri vsaki hiši - zastonj. Vse skupaj
z eleg. sist. Roskopf žepno uro, ki je sama
dvakrat toliko vredna, samo gld. 2'50. Po
povzetju ali denar naprej (tudi znakme) pošilja
S. URBACH, svetovna razpošiljalnica
Krakov štev. 57.

N. B. Kdor naroči ž zavitek, mu pridene
zastonj prima ang. britev ali 6 najfin. žepnih
robov. Za neugajajoče denar takoj nazaj, vsak
riziko torej izključen.

20.000 metrov

ostankov

10 do 20 metrov do gih. najfinješih popo-
noma brez napake, beljene, za najfinješ
životo in posteljno perilo vrlo primernega
rumbarskega platna . . . m po 24 kr.
cefir za domače obleke, bluze, predpasnike
in otrošje obleke, izborna kakovost, lepi,
nežni vzorci, . . . m po 18 1/2 kr.
tonnis-flanele za turistovske srajce in
damske bluze, mični vzorci, m po 18 1/2 kr.
oxford za srajce, črtast, pralen m po 17 1/4 kr.
kanafas za posteljne preobleke, zajamčeno
pralen, gosto blago in žive barve

80 cm širok . . . m po 24 kr.
120 cm širok . . . m po 35 kr.
rjuhe brez šva, 2 m dolge, 150 cm široke,
vsaka 90 kr.

kuhinjske brisače, Šahovni vzorce
vsaka 18 kr.

brisače za posodo, rdeče karirane
vsaka 10 kr.

1177 1
Po povzetju razpošilja tkalnica za platno

EMIL FUCHS, NACHOD ŠT. 5.

Najmanj je treba vzeti poizkusni zavoj z okoli
45 m blaga. Neugajajoče brez ovir vzame nazaj.

Vzorci se prilagajo samo poizkusnim zavojem.

Sprejem dobro izurjenega

drarskega pomočnika

ne izpod 23 let starega, pod dobrimi
pogoji v trajno službovanje. Vstop
okoli 1. maja t. l.

Ponudbe prosim odposlati na
Frna Brovet, Cabar via Rakek na
Hrvaskem.

978-4

Od leta 1868. se

Bergerjevo medicinsko
kotranovo milo

ki ga priporočajo odilni zdravniki, skoro v vseh
evropskih državah v odilnim uspehom uporabljajo prot
vsake vrste izpuščajem

clasti proti kroničnim lišajem in parazitom, dajti
proti rdečici na nosu, oseblinam, potenju nog, luskinam
na glavi in v bradi. Bergerjevo kotranovo milo ima
sobi 40 odotolico lesnega kotranova in se razlikuje bi
zeleno od vseh drugih kotranovnih mil, ki se namajajo
trgovini.

Pri polnih bolezni rabite tako uspešno

Bergerjevo kotranovo žveplenje milo.

Kot blazine kotranovo milo za odpravljanje vse
nesnage s polti,

proti spuščaju na polti in proti otročici, kako
tudi kot nemudikrivo kosmetično milo za umivanje
in kopanje za veseljanje roba ali

Bergerjevo glicerinovo-kotranovo milo,

v katerem je 35 odst. glicerina in ki je parfumirano.

Kot odilno sredstvo za glavo se rabí dalje v izvirnin

uspehom

Bergerjevo boraksovo milo

in sicer proti ogrevanju, ogorenju, pegam mo-
zjem in drugim neprilikam kože.

Dena komadu vsake vrste s

navdilom v uporabi 70 V.

Zahajavate po lekarinah in sadevnih tr-

govinah izključno Bergerjevu kotranovo

milo in pazite na poleg stojecje varstvene

namak in na polegtoče odst.

firmi podpis. Odlikovan s

čestno diplomo na Dunaju 1882

in s slovo svetovni na svetovni razstavi v

Parizu 1900.

Vsa druga medic. in higien. mila suame Bergerje-

vo se načete v navdilu, ki se pride vsekomu milu.

Naprodaj v vseh lekarinah in sadevnih trgovinah.

Na debelo:

G. Hell & Comp., Dunaj, I., Biberstrasse 8

V Ljubljani se dobiva v lekarinah:

Millan Leustek, M. Mardetschlä-

ger, J. Mayr, G. Plecoli, U. pl.

Trnkoezy in v vseh drugih lekarinah na

Kranjskem.

1165-1

Ključavnica

ign. Fasching-a v do-
nasip št. 1. Reichova hi-

Izvrsno solidno de-

Cene zmerne. Popravila se toč-

izvršujejo.

Uradno dovoljena
že 15 let obstoja

načrtejšča ljubljanska

osredovalnica stanovanj in slu-

G. FLUX

Gospodsko ulice št. 6

priporoča in namešča le hol-

službe iskajoče vsake vrs-

kakor prilatno, trgovinsko in gostilni-

osobje za Ljubljano in zunaj.

Vestna in kolikor možno ni

postrežba zagotovljena.

Zunanji dopisom je priložiti znamko za od-

Prosi se za natančni naslov.

Prva boroveljska tvorica orložja

Peter Wernig

c. in kr. dvorni dobavitelj

družba z omejeno zavezo

Borovje na Koroškem

priporoča 835-5

F. P. Zajec

Ljubljana
Stari trg 26
priporoča svoj dobro urejeni optični zavod :
kakor razna očala, žepalce daljnogleda, topomerje, zrakomerje itd. — Odala in žepalci se zdravljajo načinoma po zdravniskem receptu. 4
Velika zaloga raznih žepnih in stenskih ur zlatnine in srebraine.

Elegantni površniki in obleke po meri

v poljubnih cenah in najboljši izvršitvi. :: ::

Vsled naraščajočih naročil sem 858 - 9

oddelek za Izdelovanje oblek po meri Izdatno povečal.
Tudi sem nabavil večjo zalogo inozemskega in pristno angleškega blaga.

A. KUNIC

zaloga in izdelovanje oblek
Ljubljana, Dvorski trg štev. 3. ::

„The Gresham“

Zavarovalna družba za življenje v Londonu.

pod nadzorstvom c. kr. avstrijske in angleške vlade.

C. kr. avstrijska vlada je v varnosti avstrijskih zavarovancev pripoznila

K 33,743.421.70.

Izvod iz poročila glavne skupščine dne 17. maja 1906 v Londonu.

1. Splošni prejemki za l. 1905	K 32,677.80
2. Splošna aktiva dne 31. dec. 1905	" 223,817.069
3. Izplačane police	" 515,093.054
4. Splošni presežek dne 31. dec. 1905	" 7,223,290

Poraba presežka:

Dobiček zavarovancem	K 5,295.843
Dividende in obresti	" 726.575
Nadaljna rezerv za eventualno znižanje obrestne mre	" 1,200.872
	K 7,223.290

Novi tarifi z ngodnimi kombinacijami (zavarovanje življenja pokojnine in otrok) oddaja zastonj in poštne proste.

Generalno zastopstvo v Ljubljani, na Franc Jožefovi cesti št. 17 pri GVIDONU ZESCHKO.

Osebe, ki se hočejo poslužiti svojih dobrih zvez in ki so sposobne za nabiranje zavarovanja v mestu in na kmetih, se takoj nastavijo s stalno plačo in provizijo.

S to znamko opremljeni

Maršnerjevi šumeči limonadni bonboni

(malinovec, citrona, jagoda, češnja, prvečne) so najboljši.

Prva češka deln. dr. orient. sladkarni in tvrnice čokolade, Kr. Vinogradi, prej A. Maršner.

Posojilnica v Logatcu

registrovana zadruga z omejenim poroštvtvom vabi cenjene zadružnike k

rednemu občnemu zboru

ki se vrši

dne 12. aprila t. l. ob polutreh popoldne

v posojilnični pisarni v Dol. Logatcu.

DNEVNI RED:

1194

Poročilo ravnateljstva, poročilo nadzorstva, potrditev računa za leto 1907, razdelitev dobička, volitev ravnateljstva in nadzorstva, predlogi in nasveti zadružnikov.

Ravnateljstvo.

Bilanca

dne 31. decembra 1907:

Aktiva	K	v	Pasiva	K	v
Gotovina v blagajni	26.761	90	Zadružni deleži	25.306	
Vloge pri denarnih zavodih	7.986	99	Dividenda deležev	2.876	04
Vrednostni papirji	17.500		Predplačane obresti posojil	3.341	31
Posojila	1.046.613	30	Hranilne vloge	1.080.161	69
Obresti posojil	33.371	24	Reservni fond	67.958	75
Stroški posojil	362	03	Dobiček	6.741	55
Inventar	920	86			
Posojilnični poslopije	52.869	02			
	1,186.385	34		1,186.385	34

Največja zaloge zavodnih do najfinosnega otroških vozicakov

in navadno do najfinosnega

žime.

M. Pakić

v Ljubljani.
Kazino založek se
pedijo s pavzico.

J. KEBER
trgovina z manufakturnim
in perlnim blagom

v Ljubljani

na Starem trgu št. 9

priporoča

vence in šopke
za neveste

ter

nagrobne vence
po izredno nizkih cenah.

Potrebščine za krojače in šivilje.

G. ČADEŽ
v Ljubljani
Mestni trg št. 14
poleg Urbančeve manufakturne trgovine
priporoča 14

klobuke

čepice, razno moško perilo,
kravate, ovratnike itd.
Blago imam solidno, cene zmerne
Postrežem točno.

Odlikovan

s častno diplomo in zlato kolajno na III. dunajski modni razstavi 1. maja 1904 pod pokroviteljstvom Nj. ces. in kr. Visokosti presvetle gospode nadvojvodinje Marije Josipine. ::

P. CASSERMANN

krojaška obrt

v Ljubljani, Šenbornburgove ulice št. 3

se priporoča v izgotavljanje moških oblek kakor tudi vseh avstr. uniform po najnovješnjem kroju.

Priznano solidno delo in zmerne cene.
Pristno angleško blago je v največji izberi vedno v zalogi.

Najbogatejšo zaloge in najraznovrstnejše izbire klavirjev in harmonijev

Alojzij Kraczmer

Izdvojalec klavirjev in sedno zatočeno zvezdene

Ljubljana Sv. Petra cesta št. 4.

Vedno so v zalogi preigrani pa broshibni klavirji.

Pravzame ubiranje in poprav

Ivanje vseh sistemov. Glavne

zastopavate dvornih firm L. Bösendorfer na Dunaju, Gebrüder

Stingl na Dunaju, August

Förster v Ljubljavi, Th. Maan-

borg v Lipkem. Za vsek, pri-

meni kupljeni klavir dovoljam jamčimo.

Najnižja in posejedvaljima.

Delna plačila.

PATENTE

vseh dežela izposluje in izkorističa

M. G E L B H A U S

4877-16

intenziv in zaprtezeni patentni posrednik na Dunaju

VII. Siebensterngasse 7, nasproti c. kr. patentnemu uradu.

C. kr. priv. zavarovalna družba.

C. kr. priv. zavaroval. družba za življenje.

„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.

Vplacana delniška glavnica K 6.000.000.

Družba zavaruje:

- a) proti škodam vsled ogrij., strele in parne ali plinove razstrelbe, kakor tudi proti škodam vseh gašenja, podiranja poslopij in proti škodam vsled odnašanja premočnih redi, nadalje proti požarom in življenju, zaloge vsakovrstnega blaga, kmetijsko orodje, pridelki itd.;
- b) proti požarom škodam poljske pridelke in klopo v poslojih in koplicah;
- c) proti škodam vsled slučajnega ubitja zrcalne stekla;
- d) raznovrstno blago proti škodam, nastalim pri prevzemanju po suhem in po vodi;
- e) proti škodam vsled tatinškega vloha in vsled tativne iz zaprtih in odprtih prostorov;
- f) proti vsakovrstnemu telesnemu nezgodam, nadalje sprejema jamstvena zavarovanja obračnih podjetij, občin, lekarjev, hišnih posetnikov, voznikov, lovcev itd.

Vplacana delniška glavnica K 2.400.000.

Rezervni fond 44.000.000

Stanje zavarovanih svet 176.000.000

Letni dohodki na premjah 8.810.000

Družba zavaruje na slovensko življenje po najraznovrstnejših kombinacijah, kakor:

- a) za slučaj smrti, glavnica plačljiva takoj po zavarovančevi smrti na njega zaostalo ali kako drugo določeno osebo;
- b) za slučaj smrti in mesta zavarovanja z oprostljivosti plačila zavarovalnice, ozir. s priznanjem dosmrtnih rent na nastali onemogočnosti; nadalje sprejema zavarovanja za doživetje, preskrbljenje za starost, zavarovanje otroških dot. plačljivo pri dosegu določene starosti na zavarovalca samega;
- c) zavarovanja dosmrtnih rent, za preskrbljen vod v virgininskih rent po najnižjih premijah in pod najugodnejšimi pogoji, kakor neovršnost in nezapadlost police, jamstvo tudi za slučaj vojske brez posebne premijske doklade itd.

Natančne pojasnila daje radovoljno

Generalni zastop v Ljubljani

Soduijske ulice št. 6.

Vodja generalnega zastopa: Jos. Prosenc.

„Angleško skladisče oblek“

Ljubljana, Mestni

trg št. 5.

1037-5

Zastonj

se vsako leto milijoni razmečajo za zdravljenja, pri čemer gotovo nobeno preražličnih zdravilnih načinov kakor kopeli, masaže, mazanje ni ostalo nepoizkušeno, samo oni zdravilni načini, s katerimi so zlasti poslednja leta dosegli precej velikih uspehov, namreč »električno zdravljenje« v največ slučajih v veliko škodo bolnikov opuščajo in sicer zato, ker največ trpečih ničesar ne ve, da obstaja tako pripravno in učinkujče domače zdravljenje.

Da bi srečenosni zdravilni načini med bolniki in trpečimi zlasti med takimi, ki jih muči nervoznost, nevrastenja, revmatizem, bolečine v glavi in v

Za spomladno sezono!

Mestni trg štev. 14.

priporoča v veliki izberi moderne mehke in trde angleške, dunajske, plišaste in vsakovrstne druge klobuke, kakor tudi moško perilo, rokavice itd. po starih cenah. Prekupci imajo popust.

G. ČADEŽ

: Za poletno sezono! :

Mestni trg štev. 14. 1209-1

Za slabokrvne in prebolele!

Pijte pristni marsala v steklenicah $\frac{7}{10}$ l po K 150.
nejfinejše vino Wermouth v stekl. $\frac{7}{10}$ l po K 1—.

Direktni uvoz.

Stelaže za trgovino

se ceno prodajo

v Ljubljani, Mestni trg št. 25, I. ndstr.

39 14

FRANCESCO CASCIO, Ljubljana, Šelenburgove ulice 6, Židovske ul. 3

VI
1128-1

Narodne vezenine

namizni prti in prtički, torbice, zagrinala za okna in postelje, blazine itd. v najlepših narodnih motivih. Orijentaliske vezenine v zlatu in srebru in svili. Hlekani idrijski izdelki, narodne zastave in trakovi vedno v zalogi pri

P. Magdić, Ljubljana, Prešernove ul. 7.

Zakaj v tujini iskati,
Ce najboljše pred pragom leži.

Planinškova pražena kava
se je vpeljala v kratkem času širom sveta.

In zakaj???

Ker je najfinejše kakovost;
zato povsod priljubljena.
Ker je strokovno potom vročega zraka pražena;
zato fino aromatična.
Ker je prosta nezrelih in nezdravih zrn;
zato zdravju neškodljiva.
Ker je najizdatnejša
zato najcenejša.

Prva ljubljanska večika žgalnica kave

KAREL PLANINŠEK

Ljubljana, Dunajska cesta, nasproti kavarne Evropa.

470-9

Seydlitz

Najbolje za zobe.

Popolna oprema
za novorojenčke
otreško perilo

v zalogi za vsako starost pripomočka na trgovina s perilom

C. J. HAMANN

LJUBLJANA.

Perilo lastnega izdelka.

1870 Ustanovljena 1870.

Gričar & Mejač

Zaloga zagotovljenih oblek za gospode in dečke.
Konfekcija za dame in dečke.

= Ljubljana =
Prešernove ulice št. 9.

Za dame Elegантne klobuke Za
otroke
najnovejše pariške in dunajske modele

3336 39 priporoča

R. Vivod - Mozetič

v Ljubljani, Stari trg št. 21
modna trg. ter salon za damske klobuke.

Filialka v Kranju, Glavni trg.

Novi Založnik v Ljubljanskem državnem uradnikov
cilindre in čepice Izberite
v novorjih faconah in v velikih izberah
priporoča Pod tranzit. št. 2. Postaja elek. železnice

Dokolenic (gamaš) iz usnja
in suknja za gospode, gospe in otroke.
Juristovskih čevljev
ameriških čevljev
Otroških čevljev
Čevlji za dom

Velika zaloga oblek za gospode in dečke

Ljubljana
Dvorski trg 3.

A. KUNC

Ljubljana
Dvorski trg 3.

Strokovnjaška postrežba
po stalnih, na vsakem predmetu označenih cenah.

Moderne obleke za gospode	od kron 20.— naprej
površniki " "	30.— "
pelerine " "	16.— "
blače " "	6.— "
turistne obleke " "	34.— "
modni telovniki " "	6.— "
salonske obleke " "	64.— lastni izdelek
smoking obleke " "	56.— "
šolske obleke za dečke	6— naprej
elegantni kostumi " "	7·50
površniki (Bootsjacken) " "	12.— "
pelerine " "	6.— "
blače " "	3·20
štajerski kostumi " "	9.— "
blače iz imit. irhovine " "	3·50
mornarski kostumi (z dolgimi blačami) " "	18.— "

Sprejemajo se vsa popravila oblek iz lastne zaloge.

∴ Na deželo se pošiljajo obleke na izber.

Na najvišji ukaz Njegovega c. in kr. apost. Veličanstva

XXVI. c. kr. državna lotterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna lotterija, edina v Astriji zakonita, dovoljena, obsegata

18.390 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 513.580 K.

Glavni dobitek znaša **200.000 kron** v gotovini.

Srečkanje bo nepreklicno 14. maja 1908.
Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne lotterije na Dunaju III., Vorderer Zollamtstrasse 7, v loterijah, trafikah, pri davčnih, poštnih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah l. t. d. Igralni načrti za odjemalce srečk z a t o n j. — Srečke se dobitje stavlja poštne proste.

C. kr. loterijsko-dohodilnsko ravateljstvo.
Oddelek za državne lotterije.

Prva in največja zaloga čevljev na Kranjskem

F. Szantner

Šelenburgove ulice 3 * Ljubljana * Šelenburgove ulice 3

Čeplki zastavljeni in poštne proste. Zunanjia strošila točno preči povzetna.